

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

6'ncı Toplantı
16 Ekim 2017 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, nasıl etkin bir şekilde yasa yapılabileceği, yürütmenin yasamaya karşı yaptığı saygısızlığın ve yürütmenin yasamayı noter olarak görmesinin önüne nasıl geçilebileceği konusunda bir usul tartışması açılması talebine ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

6'ncı Toplantı

16 Ekim 2017 Pazartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 15.10'da açılarak üç oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Garo Paylan, nasıl etkin bir şekilde yasa yapılabilceği, yürütmenin yasamaya karşı yaptığı saygısızlığın ve yürütmenin yasamayı noter olarak görmesinin önüne nasıl geçilebileceği konusunda bir usul tartışması açılması talebine,

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın (1/884) maddeleri üzerindeki görüşmelere devam edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 17.58'de toplantıya son verildi.

16 Ekim 2017 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.10

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 6'ncı birleşimini açıyorum.

Gündemimizde (1/884) esas numaralı Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, usul hakkında...

BAŞKAN – Evet, usul hakkında, buyurun Sayın Paylan.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın, nasıl etkin bir şekilde yasa yapılabileceği, yürütmenin yasamaya karşı yaptığı saygısızlığın ve yürütmenin yasamayı noter olarak görmesinin önüne nasıl geçilebileceği konusunda bir usul tartışması açılması talebine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Merhaba değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, Hükümet geçen hafta önümüze 130 maddelik bir torba yasa koydu. Normalde yasaları biz yapacaktık ancak 130 maddelik ve 59 yasayı, 17 ayrı bakanlığı ilgilendiren bir yasa koydu ve geçen haftaki pratiğimize baktığımızda, Sayın Bakanın da bizlerin de bürokratların da hepimizin zorlandığını gördük, Sayın Bakan, Sayın Başkan, hepimiz zorlandık. Bir maddeden bir maddeye geçmek gerçekten şizofrenik bir durum yani bir şey konuşurken bir anda bambaşka bir maddeye geçmek ve onunla uyum sağlamak ve eleştirilerimizi iletmek hem Sayın Bakanı zorlayan hem bizleri zorlayan hem değerli bürokratları zorlayan bir durum oldu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Psikoz manyak depresif...

BAŞKAN – O zaman, sıradan gidersem hiçbir şey anlamazsınız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bekaroğlu daha iyi ifade etti.

BAŞKAN – O sosyolojik yaklaşımdır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Psikoz manyak depresifmiş, öyle söyledi değerli hocam.

Şimdi ve değerli arkadaşlar, şöyle bir şeyler de yaşadık, bakın, Hükümet bazı öneriler getirdi, vergi artışlarıyla ilgili, diğer maddelerle ilgili ve son dakika değişiklikleri yaptı önergelerle. Hükümet tabii ki değerli Komisyon üyelerine o önergeleri verdi, imzaladılar ve bir anda yeni duruma uyum sağlamamız beklendi, bir anda, değişiklikle ve etki analizlerini de görmeden. Bu da tabii ki etkili ve değerli bir yasalaşma faaliyetinin önüne geçen uygulama. Bütün Komisyon üyelerinin aynı şekilde düşündüğünü düşünüyorum.

Ve basından takip ettiğimiz kadarıyla, Sayın Bakan, Hükûmetiniz 50-60 madde daha getirmeyi planlıyormuş yani öyle planlamalar varmış. Pek çok bakanlıktan, değişik yerlerden.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Efsane...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Efsane...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Efsane olabilir, bilmiyorum.

BAŞKAN – En son 72 benim elime gelen, evet.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Komisyonumuzun takdiri, bir şey diyemiyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Size gelen 72. Bakın, 72, sayı da geldi.

Ve Danıştayın aldığı bir kararla ilgili bile yani yaz saati uygulamasıyla ilgili bir madde bile bu torbaya girecekmiş bir anda ve KHK'yla değil de bu torbadan geçecekmiş diye bir şayia var Sayın Başkan.

Sayın Başkan... Sayın Başkan... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Dinlemedeyiz, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bütün bu uygulamaları Komisyonumuza ve Meclise yürütmenin yaptığı bir saygısızlık olarak değerlendiriyorum. Hepimiz zorlanıyoruz ve bununla ilgili bir usul tartışması açmanızı talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Nasıl etkin bir...

BAŞKAN – Usul tartışması açacağım... Müsaade edin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir dakika, bitireyim.

Nasıl etkin bir şekilde yasalaşma yapabiliriz, daha etkin bir şekilde yürütmenin yasamaya karşı yaptığı bu saygısızlığın önüne nasıl geçebiliriz, yürütmenin yasamayı bir noter olarak görmesinin önüne nasıl geçebiliriz, bütün bunlarla ilgili bir usul tartışması açmanızı talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bununla ilgili usul tartışması açmayacağım. Zaten, biliyorsunuz...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Açmazsanız yürütme devam eder efendim böyle.

BAŞKAN – Yok, yürütmenin, biliyorsunuz...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Belki arkadaşların takdiri vardır, bir konuşsunlar.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadı Bilgiç'in, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Müsaade ederseniz...

Sayın Bakan, arkadaşlar, şu değerlendirmeyi yapayım,: Tasarı geldikten sonra tasarının burada nasıl görüşüleceğine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi tamamen Başkanlık Divanının tensipleri doğrultusunda gerçekleşmiştir.

Tabii ki torba tasarının mantığını, gelişini zaten uzun yıllardır tartışıyoruz, tartışmaya devam edebiliriz ama netice itibarıyla adına torba denilen ama farklı kanunlarda değişiklik ve düzenleme yapan bir tasarı şu an Komisyonumuzda görüşülmekte.

Görüşmelerin daha sağlıklı olabilmesi, daha anlaşılabilir olması açısından konu başlıklarına göre biz bunları tasnifledik, sınıflandırdık ve o sınıflar içerisinde bu görüşmeleri daha sağlıklı bir biçimde görüşüyoruz ve yapıyoruz. Mesela, nedir? 11 madde, diyelim ki iletişim sektörüne ilişkin olan maddeler var. Bunları bir paket hâline getirdik, 11'inin hep beraber görüşmelerini yaptık, maddelerin üzerinde görüşmeleri beraber yaptık. Böylece de bir bütünlük içerisinde bu görüşmelerin yapılmasını ve sağlanmasını temin ettik. Mesela, köy yerleşim yeri dedik, 2 madde diyelim ki sıra takip etmiyor ama beraber aldık. KDV tebliğinde birtakım düzenlemeler varsa bunları birlikte ele aldık. Yani, burada yapılan görüşme seyri doğru bir metodolojidir. Yoksa aksi takdirde...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Son dakika değişiklikleri de...

BAŞKAN – Müsaade ederseniz...

...içinden çıkılmaz bir hâle gelir.

Önerge müessesesi İç Tüzük'le Komisyon üyelerine tanınan bir haktır ama “Önergeni sen şu saatte vereceksin, bu saatte vereceksin.” diye de benim bir kısıt getirme şansım...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, yapmayın... Din kardeşi değiliz belki ama...

BAŞKAN – Ama biz dostuz, dostuz yani onda sıkıntı yok.

Ve usulüne uygun bir biçimde de bu işleri götürüyoruz. Sayın Bakanın yapılmış olan değişiklikler ve yapılmış olan düzenlemeler, üzerinde değişiklik yapılmadan gelen maddelerle ilgili burada açıklamaları olmuştur ve Komisyonun etki analizleri talepleri üzerinde de çalışmalarını yapmıştır. Bugün de akşam... Ama bugün akşam belki biraz erken kapatacağız Sayın Bakan. Aşağıda da görüşmeler var. Bazı arkadaşlarımızın -Sayın Erdoğan gibi- aşağıda da görüşmeleri var. Sizin, bütün bu etki analizleriyle ilgili açıklamalarınızı da yarınki seansın başında yapmanızı rica edeceğim. Böylece de bütün Komisyon üyelerimiz de bütün ilgili maddelere ilişkin bütün bu etki analizini net olarak anlama şansına sahip olurlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, olur.

BAŞKAN – Bugün Milliyetçi Hareket Partili arkadaşlarımızın da bir Başkanlık Divanı toplantıları var. Ondan dolayı bugünkü görüşmeleri çok uzun tutmadan, belli bir saatte kesip görüşmelerimizi yarın sürdürmeye devam edeceğiz.

Ben bu açıklamaları yapmama vesile oldukları için de Sayın Paylan'a ayrıca teşekkürlerimi sunuyorum.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hiç başlamasak daha iyi. Yarın biraz daha erken başlayalım çünkü Genel Kurul çalışması var.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hiç başlamayalım, yarın devam edelim.

BAŞKAN – Şöyle, yarın, malum, erken başlama şansımız yok, yarın grup toplantılarımız var. Grup toplantılarımız olduğu için yarın 15.15 itibarıyla Komisyonu başlatacağız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sekizde gelelim sabah.

BAŞKAN – Efendim, siz erken kalkan bir insansınız ama her arkadaşımızı o saatte kalkmaya zorlayamıyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Zulmün artsın. Ne diyelim sana!

BAŞKAN – Zulmün artsın tabii ki. Allah razı olsun. Bunu da bir dua olarak kabul ediyorum ben. Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, usul tartışmalarına siz karar veriyorsunuz tek başınıza, öyle mi, açılıp açılmamasına?

BAŞKAN – Evet, evet, tabii böyledir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İç Tüzük'te bunun karşılığı var mıdır?

BAŞKAN – İç Tüzük'te bunun karşılığı var, evet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani Başkan tek başına karar veriyor.

BAŞKAN – Bakın, açıp açmama kararını ben veririm. Ondan sonra bunu açarım. Ondan sonra da hangi konuda karar vereceğime gene ben karar veririm.

MUSA ÇAM (İzmir) – Çok güzel bir model bu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bayağı demokratik bir uygulama ya.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884)

BAŞKAN – Arkadaşlar, mümkün olduğunca da sıralı olarak götüreceğim.

Şans oyunları ile ilgili olan maddelerimiz var.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (2) numaralı bendinin (ç) ve (e) alt bentleri aşağıdaki şekilde, (d) alt bendinde yer alan “Bu fıkranın (b) ve (c) bentlerinde” ibaresi “Bu bendin (b) ve (c) alt bentlerinde” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“ç) Bayilerle yapılacak sözleşmelerin esasları ile bayilere verilecek komisyon ve teşvik primi oranlarını tespit etmek.”

“e) Başbaya ile yapılacak sözleşmelerin esasları ile komisyon ve teşvik primi dahil olmak üzere ihale kısıtlarını tespit etmek.”

“Bu maddenin üçüncü fıkrasının (2) numaralı bendinin (c) alt bendi ve (5) numaralı bendinin (a) alt bendi ile (12) numaralı bendinde belirtilen görev ve yetkiler, 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında Teşkilat Başkanlığınca kısmen veya tamamen özel hukuk tüzel kişilerine devredilebilir veya mal ve hizmet satın alma yoluna gidilebilir.”

BAŞKAN – Maddeye ilişkin bir açıklama alalım Sayın Bakan, ilgili bürokrat arkadaşımız mı yapacak, siz mi yapacaksınız?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Uygun görürseniz, Gençlik ve Spor Bakanlığından bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Evet, kendinizi tanıttın önce.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI İ. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Sayın Başkan...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir dakikanızı rica edeceğim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, arkadaşımız konuşmadan önce... Daha geniş kapsamlı, bu bayilikler nasıl veriliyor, ne oluyor, ne bitiyor, detaylı bir bilgi vererseniz bilgi sahibi oluruz. Nasıl oluyor bu bayilikler?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Tabii ki.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bir de bu şans oyunlarından yıllar bazında ne kadar vergi alınıyor, onun da bir kesin rakamını vererseniz çünkü herkes farklı rakamlar söylüyor.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Tamam.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Teşkilat Başkanlığımızın sabit bayilikleri başvuranlar arasından kura çekim yöntemiyle verilmektedir. Ancak kanunun 2'nci maddesinin (2) numaralı bendinin (e) alt bendinde yer alan hüküm nedeniyle bu konuda tereddütlerin yaşanabileceği dolayısıyla bu hususun düzeltilmesi gerektiği değerlendirilmiştir. Bu nedenle, (e) alt bendinde yer alan “bayiliklere” ibaresi (ç) alt bendine taşınarak bu taleplerin giderilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca 5138 sayılı Kanun uyarınca yapılacak ihaleyle verilen başbayilik iş ve hizmetleri arasında bayilerin merkezî bahis sistemine bağlanması, oyun terminallerinin temin edilmesi, bu oyun terminallerinin bakım ve onarımının yapılması, bayilik mahallinde gerekli düzenlemelerin yapılması ve bayilere destek hizmetleri verilmesi ve uzmanlık gerektiren iş ve hizmetler yer almaktadır.

Bu düzenlemeyle ise bayiliklerin nerede ve kaç adet kurulması gerektiği, bayilik yapabilecek olan işletmelerin seçimi ve bu bayiliklerin operasyonel açıdan denetimi gibi birtakım uzmanlık gerektiren işler de teşkilat başkanının onayıyla başbayaie yaptırılabilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Biraz daha detaylandırın.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Sayın Vekilimizin sorduğu soruya cevap vereyim...

MUSA ÇAM (İzmir) – Şöyle sorayım: Diyelim ki şans oyunlarıyla ilgili bayilik almak istiyorum. Nasıl bir prosedür izleniyor? Hangi kriterlere göre veriliyor?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Sayın Vekilim, bizim 2 tür bayiliğimiz var; birincisi sanal bayilerimiz, ikincisi sabit bayilerimiz. Sanal bayilerimiz internet aracılığıyla oyun oynatan bayilerimiz, sabit bayilerimiz ise sokakta görmüş olduğunuz, dükkanlardaki bayilerimiz. Buradan bayilik alınabilmesi için ilk önce yönetim kurulumuz tarafından yeni bayilik açılması ve nerelerde açılacağı gibi kriterleri belirten bir liste çıkarılması gerekiyor. Bu liste çıkarıldıktan sonra, nerede bayilik kurulacağı belirlendikten sonra oraya biz başvurular alıyoruz. Başvurular arasından kura çekim yöntemiyle kişileri belirliyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kesin kura, değil mi?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Kesinlikle kura.

O kura yöntemiyle belirliyoruz. O kuradan sonra bu kişilerin bayilik almaya gerekli yetkileri var mı? Onları araştırıyoruz. Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunları Uygulama Yönetmeliği'miz var; o yönetmeliğimizde belirli şartlar var. Eğer o şartları yerine getiriyorsa o kişi, o kişiye bayiliğini veriyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – O zaman o işlemin başbayilik tarafından yapılabilmesine de imkân tanınıyor tahminimce.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU

– Evet Sayın Vekilim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Nasıl oluyor yani? Bakanlık bunu verecekken neden başbayı bayilik veriyor?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU

– Aslında şöyle Sayın Vekilim: Normalde bayiliklerin nerede kurulacağını, sayısını tespit etmek yönetim kurulunun yetkisinde, Spor Toto Teşkilat Başkanlığının yetkisinde. Yalnız biz de bunu aynen bayilerin destek hizmetlerinin verilebilmesi ya da diğer terminallere ilişkin bakımının yapılabilmesi, bayilik mahalline ilişkin işlemlerin yapılabilmesi gibi uzmanlık gerektiren bir iş olduğu düşüncesiyle bunun da başbayı tarafından verilebileceğini –teşkilat başkanlığının izniyle tabii- düşündük, o şekilde bu değişiklik amaçlandı.

BAŞKAN – Sahada yapacaksınız, sahaya yakın olan insanlar yapacaksınız.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU

– Tabii Sayın Başkan.

BAŞKAN – Saha bilgisi olan ve teknik donanımı olan insanlar yapacaksınız yani merkezden yapmakta zorlanıyorsunuz.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU

– Tabii ki Sayın Başkan. O, başbayimizin her şehirde kendi saha elemanları var, uzman ekipleri var.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yine, buna bağlı bir soru: İzmir’de mesela bir başbayınız mı var, ne var şimdi?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU

– Bizim başbayımız bir tanedir.

MUSA ÇAM (İzmir) – O başbayı İzmir’de neye göre bayilikleri verecek? Gene sizin genel müdürlükteki gibi kura usulü mü yoksa o semtlere göre istediğine mi bayilik verecek? Nasıl olacak?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bağlantılı bir soru sorayım: Başbayiliği neye göre veriyorsunuz? Başbayilerin özellikleri nedir ve nasıl yapıyorsunuz?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Başbayımız bizim bir tane, o da şu şekilde seçiliyor: 5738 sayılı Kanun uyarınca bir ihale gerçekleştiriyoruz, on senelik bir ihale. Bu ihalede şunlar yapılıyor: Birincisi, merkezi bahis sisteminin kurulması ve işletilmesi, risk yönetim merkezinin kurulması ve işletilmesi, başbayilik iş ve hizmetlerinin ve bayiliklerin destek hizmetleri işlemlerinin yapılması. Bunları ihtiva eden bir ihale açıyoruz on yıllık süreli. Bu ihaleyi kazanan firma on yıl süreyle bizim başbayimiz oluyor.

BAŞKAN – Kimdir şu an başbayınız?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU

– Şu anda Intertek AŞ bizim başbayimizdir. O da ağustos ayında bitecek. Yeni ihaleye hazırlanıyoruz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Türkiye çapında, değil mi bu?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU

– Türkiye genelinde tek bir başbayimiz var.

BAŞKAN – Sadece başbayı değil, aynı zamanda bu başbayı dedikleri bütün yazılım ve donanımla ilgili teknik destekleri de hizmeti de onlar görüyorlar.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU
– Kesinlikle. Her türlü işlemleri yapıyorlar. Biz bir nevi denetleyici ve düzenleyici kuruluş gibi iş yapıyoruz.

BAŞKAN – Ve bunun üzerinden de belli bir “fee” alıyorlar.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU
– Tabii. Kendileri yapılan hasılat üzerinden belirli bir oranda alıyorlar. Zaten ihalemizi de ona göre gerçekleştiriyoruz, en düşük hasılat alana veriyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, “fee” nedir?

BAŞKAN – “Fee” komisyon ya da hizmet bedeli.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU
– Başbayı bu şekilde belirlendikten sonra bayiliklerini her ilde ne kadar ihtiyaç varsa ona göre kendi belirleyecek ve başvurular açısından da kimleri seçeceğini de kendi belirleyecek çünkü kendisi hem bayi profillerini çok iyi bilmekte hem de hangi tür işletmelerin bu işi yapabileceğini çok iyi bilmekte. O nedenle orada biz artık karışmayacağız, kendisi belirleyecek. Biz sadece şu aşamada karışmayı düşünüyoruz: Onay aşamasında.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ne zaman bitecek mevcut on yıllık başbayinin süresi?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU
– 2018 Ağustosta sona eriyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, böyle bir yetkiyle mevcuttakine devrediyorsunuz bazı şeyleri. O zaman zamanlamada bir hata yok mu burada?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU
– Mevcuttakine devretmiş olmuyoruz Sayın Vekilim. Zaten bizim de şu anda bunu gündeme getirmemizin amacı da oydu. Biz yeni ihaleye hazırlanırken... Çünkü çok uzun süreli bir ihale süreci geçirmek zorundayız. Yeni alacak firmanın da bu sisteme entegrasyonunun sağlanması için en az altı aylık bir sürece ihtiyacı var. O nedenle biz ihaleden önce bunları geçirip yeni ihale şartnamesinde ve teknik şartnamede bunların yer alması için şu anda gündeme getirdik. Yani yeni alan firma...

BAŞKAN – Kapsam dışında, anlaşılmıştır.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; şimdi, arka arkaya 13’üncü ve 14’üncü maddede... 13’üncü madde bayilikle ilgili. 14’üncü madde de şans oyunları ile yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyeler için veraset ve intikal vergisi oranı; yüzde 10’dan 20’e çıkarılıyor.

Benim şimdi merak ettiğim bir şey var. Bu, şans oyunları, bahis kumar yasal mı? Oluyor. Geçenlerde sanal bahislerle, şans oyunları ile ilgili sanıyorum, Sayın Bakanımız ya da başka bir bakan bir açıklama yaptı, bu konuyla ilgili bir düzenleme yapacaklarını söylediler.

Gerçekten, bu, şans oyunları ya da bahislerin hacmi ne? Bugüne kadar... Mesela 2016 tam belli değildir. 2017’nin 10’uncu ayına kadar buradan ne kadar para toplandı. Bu para nasıl dağıtılıyor, hangi şekilde dağıtılıyor, hangi kuruma ne kadar para aktarıldı buradan? Bunu merak ediyorum. Açıklanırsa zamanı gelmişken, bu, bayilikle ilgili yaptığımız düzenlemeyle beraber bu şans oyunları ile ilgili, bahislerle ilgili de bilgi sahibi olmuş oluruz.

Değerli arkadaşlarım, Adalet ve Kalkınma Partili üyeler; gerçekten, biliyor musunuz, sizin zamanınızda bu şans oyunları, bahis yani kumar katlanarak arttı, kaç katına çıktı biliyor musunuz, bunun farkında mısınız? Bu iş millî ve yerli iddianızla ne kadar örtüşüyor? “Siyaset konuşabiliriz.” demişti Sayın Bakanımız geçen gün, ben de siyaset konuşuyorum. Sizin millî ve yerli olmanıza, maneviyatı, gençlerimizin geleceğini, kişilik gelişimini izlediğinizi bunların üzerine titrediğinizi biliyoruz. Peki, bu durumla, bu şans oyunları ile ilgili geometrik artışı nasıl izah ediyorsunuz?

BAŞKAN – Sizin kanaatleriniz nedir bununla ilgili?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben de soruları alıp biraz sonra cevapları vereyim.

Gerçekten, “Gelir getirsin, para gelsin de nereden gelirse gelsin.” mi diyorsunuz? Yoksa bu konuyla ilgili, örneğin, işte ilgili kuruluş, bakanlık ya da sosyal politikalarla, aileyle ilgili Bakan ya da başka bakanlık herhangi bir alıştırma, araştırma yapmış mıdır; bu şans oyunları toplumumuzu nasıl etkiliyor, şans oyunları ile ilgili çocuklarımızın, gençlerimizin durumu nedir? At yarışları dâhil, hepsini koyuyorum bu işin içine. Gençlerimizin durumu nedir? Bu durum gerçekten çocuklarımızın ruhsal gelişimine ne kadar etki, nasıl bir etki yapıyor? Bunlarla ilgili bilgiler var mı? Bunu rica ediyorum vakti gelmişse. Yoksa tekrar ediyorum: “Yeter ki para getirsin, para gelsin de nereden gelirse gelsin...” Bunu da bir para toplama yolu olarak mı görüyorsunuz? Diğer sosyal boyutunu da dikkate alıyor musunuz?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, ben iyi bakmıyorum bir kere.

BAŞKAN – Soruyu Maliye Bakanımıza sorduğunuza göre üç aşağı beş yukarı...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hükûmetinize soruyorum. Adalet ve Kalkınma Partili üyelere soruyorum. Özellikle de yerli ve millî olmaya, maneviyata, insan kişiliğine, çocuk kişiliklerinin gelişimine; bu konularda hassas olduğunuzu biliyorum. Bu kumar işinin bu kadar büyük boyutlara ulaşması, geometrik bir şekilde artması sizi hiç rahatsız etmiyor mu? Hiçbir şey demiyor musunuz?

Bu sorular şeklinde düşüncelerimi de açıklamış oldum, bunların yanlış olduğunu söyledim Sayın Başkanım. Benim düşüncem bu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şöyle: Şans oyunları bir şekilde talep edilen bir şey bütün dünyada. Bunun yasaklanması durumunda neler olduğunu da biliyoruz; ya yer altına iniyor ya bahis sitelerinde oynanıyor ya da insanlar yurt dışında oynuyorlar bunu Sayın Bekaroğlu. Yani yurt dışında oynayabiliyorlar ya da artık internette her yerde bahis siteleri var ya da yer altına iniyor, kahvehanelere gidin, açıkça söyleyeyim, her yerde zar atılıyor yani her yerde bir bahis oyunu söz konusu. Ben yasaklamanın doğru olmadığını düşünüyorum ancak bu tip başbayı uygulamalarında veya devletin bu işi yapmasında da ne kadar doğruluk var, bunu da değerlendirmemiz lazım, tamamen devletin uhdesinde olmasında çünkü devletimizin yapısına baktığımızda, tamam, milletvekilleri olarak hep biz demokratik, laik bir hukuk devleti olduğumuzu söylüyoruz, laik bir devlet olduğumuz için devletin çeşitli yerlerden gelirleri olabilir ve maaşlarını verir. Ancak devletin bir de Diyanet İşleri Başkanlığı var ve Diyanet İşleri Başkanlığının üyelerinin de maaşlarını devlet veriyor. En büyük sorun bence orada. Çeşitli yerlerden maaş elde ediyoruz, mesela kumardan, içkiden, şuradan, buradan vergi alıyorsunuz, bir de Diyanet İşleri Başkanlığını tutuyorsunuz, özerk bir yapılanma değil. Eskiden bütün cemaatler kendi din insanlarını, vakıfları bir şekilde finanse ederlerdi, şimdi Diyanet İşleri Başkanı ve sanıyorum 80 bin imam var, maaşını buradan

topladığınız paralarla ödüyorsunuz. Burada bir sıkıntı var, bizim maaşlarda değil. O anlamda ben bunun yasaklanmasını doğru bulmuyorum, bunu talep eden insanlar var, yer altına iner ya da internete girer, oraya girer, buraya girer ama devletin yapılanmasında bir sıkıntı var.

Benim sorum şu anlamda: Bu bayiler verilirken bu meseleyi nasıl denetliyorsunuz? “Kura çekiliyor.” diyorsunuz. Oradaki usulsüzlükleri nasıl denetliyorsunuz?

BAŞKAN – Usulsüzlükleri denetlemek olmaz, o yanlış bir ifade oldu da, “Süreci nasıl denetliyorsunuz?” demek istiyorsunuz herhâlde.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim.

Ana dilde eğitim şart, evet.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biraz önce bu şans oyunları vergisi miktarı ne kadardır?” diye bir soru gelmişti. 2016 yılında şans oyunları vergisinden 900 milyon lira gelir elde etmişiz, 2017 yılı ilk dokuz ayında ise şans oyunları vergisinden 714 milyon lira gelir elde etmişiz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – İlk yarısından...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İlk dokuz ayda, geçen sene 900 milyon, bu sene ilk dokuz ay 714 milyon.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu’nun sorularını da bütçe sürecinde Gençlik ve Spor Bakanımızdan alacağız.

Teşekkür ediyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir şey daha sorabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Mesela perşembe, cumartesi günü şans oyunları çekilişi yapılıyor. Eskiden, yıllar önce, hatırlarım, o saatlerde canlı yapıldı çekilişler; şimdi canlı yapılmıyor, ertesi gün gazetelerde okunuyor, “Şu numaralar çıktı.” Neden canlı yapılmıyor, neden vazgeçildi mesela? Vatandaşın gözü önündeki o çekilişler kaldırıldı. Niçin, neden?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MUŞAVİRİ AV. AHMET CANACAROĞLU – Sayın Vekilim, o çekilişler bizim teşkilatımıza ilişkin değil, bizimki sadece Spor Toto ve İddaa oyunlarıdır, çekilişlerin yapıldığı oyunlar Millî Piyangoya aittir.

BAŞKAN – Gene bunlar tabii ki canlı yapılıyor ama bunların televizyonların yayınlanması ya da yayınlanmaması keyfiyeti herhâlde televizyon kanallarında diye düşünüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle. Millî Piyango Genel Müdürlüğü bu yayınları TRT üzerinden yapardı, tabii, TRT bunun karşılığında bir bedel tahsil ederdi. Tabii, Millî Piyango Genel Müdürlüğü olarak ödediğimiz bedeli yüksek bulduğumuz için, doğrudan doğruya, yanlış hatırlamıyorsam arkadaşlar Millî Piyangonun kendi internet sayfasından kendileri canlı olarak yayınlıyorlar, televizyon kanalından değil, kendi internet sayfasından. Böylelikle TRT’ye de açıkçası bir bedel ödmeden kendi imkânlarıyla bu yayını yapmış oluyorlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, bu Millî Piyangonun “Millî” ismi ne, nasıl oluyor?

BAŞKAN – Kuruluş yıllarına gitmek gerekli.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır yani değiştirmedik, bozmadık bir şey kalmadı, onu da bozun bari, koca Meclisi altüst ettiniz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani çok önemli ve haklı bir... Ama “National lottery” gene Türkçeye tercüme, gene başka bir konuda da olmuştu, “National lottery”den gelen bir kavram yani.

BAŞKAN – İleride ulusal piyango mu olacak, ne olacak, ulusal çekiliş mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok, piyango idaresi diye bitirin yani milliliği bu kadar şey yapmayın yani.

BAŞKAN – Bir de şu sorunun cevabını alalım. Bu süreç denetimini nasıl yapıyorsunuz? Noter huzurunda mı yapıyorsunuz?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MUŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Tabii ki Sayın Başkan, kesinlikle.

Biz başvuruları aldıktan sonra her bölge için, her bayilik için ayrı ayrı noter huzurunda çekilişlerimizi yapıyoruz Sayın Vekilim, daha sonradan da belirlenen kişiler bu işin için uygun mu, değil mi, onun denetimini yapıyoruz. Bunda da tabii ki adli sicil kaydından tutarak her türlü araştırmayı yapıyoruz, şirketler için Ticaret Sicili Gazetesi’nde araştırma yapıyoruz ve bayilik almaya engel bir durumu yoksa o kişiye veriyoruz.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Şimdi, bunu başbayı mı...

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MUŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Başbayı bunu yine değerlendirecek Sayın Vekilim, daha sonra onaylama yetkisi yine bizde olacak.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Noter huzurunda mı?

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MUŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Noter huzurunda yapıp yapmayacağını artık başbayı kendi değerlendirecek ya da bizim düzenleyeceğimiz alt düzenlemelerle onu gerçekleştireceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Olur mu öyle şey? Noter huzurunda yapma şartı koymalısınız.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MUŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Şöyle Sayın Vekilim, orada şöyle bir durum var: Yine, noter huzurunda tabii ki alt düzenlemelerimiz henüz daha değiştirilmiş durumda değil, ona göre o şekilde yapacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama öyle tutmanız lazım, onu noter huzurunda yapması için.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MUŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – O şekilde de tutulabilir. Burada bizim amaçladığımız şey aslında şu: Hangi işletmelerin ve kimlerin bu işi yapabileceğinin belirlenmesi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, “Tutulabilir.” diyemezsiniz yani böyle bir şey olamaz.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MUŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Yok, zaten bir düzenleme yapmadık, yapılmaz da zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama “Tutulabilir.” demeyin yani tutmanız lazım, noter huzurunda olmaya devam etmesi lazım yoksa başbayı keyfi, orada seçim yapmış gibi yapar, “Tutulabilir.” demeyin yani.

SPOR TOTO TEŞKİLAT BAŞKANLIĞI I. HUKUK MUŞAVİRİ AV. AHMET CAN ACAROĞLU – Doğrudur.

BAŞKAN – Evet, bürokrat arkadaşımız da oradaki ifade hatasını kabul etti.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “%10” ibaresi “%20” olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun lütfen.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli arkadaşlar, burada, biliyorsunuz, bu torba tasarısı içerisinde 2018 yılı bütçesine ilave gelir sağlamak amacıyla yapmış olduğumuz düzenlemeler vardı, bu madde de bu kapsamda yapılmış olan bir düzenlemedir. Arkadaşların yaptığı teknik çalışmaya göre bu oranın artırılması neticesinde 2018 yılında bütçe gelirlerimizde 290 milyon lira bir ilave gelir elde edilmesi beklenmektedir. Temelde burada ivazsız olarak yani karşılıksız olarak intikallerde biliyorsunuz veraset intikal vergisinin konusu ikidir. Bir: Miras suretiyle veraseten intikal eden varlıkların vergilendirilmesi. İki: Veraseten olmayan, bedelsiz, ivazsız intikallerin vergilendirilmesi. Burada oranını artırdığımız düzenleme çekilişlerde daha çok veya bedelsiz intikallerde tevkifat suretiyle yapılan yüzde 10 vergi oranını yüzde 20’ye çıkarıyoruz ve 290 milyon lira buradan gelir elde etmeyi umuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, şimdi, millî sonuç olarak piyango ancak millî piyangoğunun rakipleri var şu anda ve illegal rakipleri var. İnterneti açın yani devamlı haberlerde görüyoruz, şöyle reklam yapılıyor: “Biz yüzde 98’ini geri veriyoruz.” Yani “Kazanma oranı şöyledir, böyledir.” diye reklamlar veriliyor. Siz eğer “Ben aldığınız ikramiyeden yüzde 20 vergi alacağım.” dersiniz bu, hani daha az cazip bir yerde –tırnak içinde- kumar oynamak anlamına gelir ve sizin o illegal rakiplerinizi belki teşvik edebilir. Bu anlamda, bence düşünün. Ben bu verginin alınmasına karşı değilim, o anlamda bu vergi alınabilir tabii ki ama farklı yöntemler de var. Bakın, yurt dışında görürsünüz, diyelim ki birisi Amerika’da lotodan 50 milyon dolar kazanır. Bu, ülke için de iyi bir şey olabilir. Şöyle yöntemler var: “Eğer sen bu parayı yirmi yılda alacaksan taksitli olarak senden hiçbir kesinti yapmayacağım.” der ülke, o da hazinede kalmış olur bir şekilde ama “Hemen alacaksan yüzde 20-30 kesinti olacak.” gibi alternatif yöntemler de belirlenebilir. Bu anlamda bunu değerlendirmenizi ben öneriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu yüzde 10 yüzde 20’ye çıkıyor ama biliyoruz ki mesela bu AVM’lerde ya da diğer gerçek veya tüzel kişilerin düzenlediği piyangolarda mesela aynı olarak bir otomobilin falan konulması durumunda kazanan kişi, bu yüzde 10 vergiyi ödemekte bile zorlanıyordu. Bunun yüzde 20 olması hâlinde sıkıntı olacak sanki, özellikle aynı kazanılan ikramiyelerin ödenmesinde. Bu hesaplanarak mı yapıldı bu artış? Çünkü, mevcut yüzde 10’da bile sıkıntı var, hakikaten sıkıntı oluyor. Özellikle otomobil gibi, aynı...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Vergilerini ödememiş oluyor o zaman.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ödeyemiyor, alamıyor otomobili veya aynı çekilişe konulan herhangi bir eşyayı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Tabii, bu, piyango çekilişlerinde kazançların vergilendirilmesi ama ben bir şey sormak istiyorum: Geçenlerde sizin bir açıklamanız oldu, özellikle Türkiye’de gençlerin bu sanal ortamdaki oynadıkları oyunlar ve bahisler, o bahislere bağlı olarak ortaya çıkan maddi büyüklük ve orada aileleri de mağdur eden durum. Bununla ilgili uygulamada tam neredeyiz, o konuda bir bilgilendirirseniz.

Bir de bankalarla nasıl çalışılıyor? Bankalarla da bir şey var mı? Bence Türkiye’de pek çok aile çocukların bu maçlar üzerinden oynadıkları bahislerle ilgili epey bir sıkıntıda. Onunla ilgili de biraz bilgi verirseniz sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim.

Az önce vergi rakamlarını paylaştı Sayın Bakan, teşekkür ediyoruz. Ben daha genel bir soru soracağım: Mesela geçen yıl ve bu yılın ilk dokuz ayında –eğer rakam varsa- halkımız şans oyunlarına –hepsi bir arada- ne kadarlık bir harcama yapmış? Bunun ne kadarı ikramiye olarak dağıtılmış, ne kadarı gelir kaydedilmiş? Varsa, rakamları paylaşırsanız, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ayhan...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim öğrenmek istediğim: Bir kere bu vergiler artarken Milli Piyango İdaresi yılbaşı çekilişinde mudilerin kaybetmemesi için miktarı ona göre mi belirleyecek?

Bir de daha önce, bu teşkilat burada bilgi veriyordu gelip, bu devam ediyor herhâlde başka bir yasal değişiklik olmadıysa bizim unuttuğumuz, Spor Toto Teşkilatı. Bu ne zaman olacak, onu da öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

Tabii, maddenin içeriği münasebetiyle bu yasa dışı sanal bahisle ilgili konuyu gündeme getirdiniz, teşekkür ediyorum. Bir süredir Maliye Bakanlığı olarak bu konuyla ilgili yoğun bir çalışma başlattık. Gerçekten, konunun muhtevası ve parasal olarak geldiği noktalar her geçen gün artıyor ve burada sanal ortamda oynatılan müşterek bahislerde de çoğu zaman illegal suç örgütleri veya birtakım mafyavari yapılar da bu sistemi besliyor. Özellikle de tabii sanal ortamda olduğu için, yurt dışından birtakım “web” portalları üzerinden de bu oyunlar veya bahisler oynatılıyor. Ama ne olursa olsun sanal ortamda yapılan bu işlemlerde, mutlaka bir şekilde bankacılık sistemi de kullanılıyor. Netice itibarıyla, müşterek bahis oynayabilmeniz için elektronik ortamda mutlaka çeşitli ödeme araçlarını kullanmak suretiyle bu paraları aktarmanız lazım. Ve Emniyet Genel Müdürlüğümüzün yaptığı çalışmalarda da şu ortaya çıkıyor ki: Bankalar üzerinden bu şekilde aktarılan paraları da sahada çok farklı yöntemlerle ve farklı insanları kullanmak suretiyle de fiilen bankalardan çekiyorlar. Dolayısıyla, burada hani çok farklı rakamlar telaffuz ediliyor; işte 20 milyar lira diyen var, 40 milyar lira diyen var, bunlardan hangisi doğrudur onu açıkçası kestirmek mümkün değil ama olayın artan ölçüde genişliyor olmasını net bir şekilde görüyoruz.

Maliye Bakanlığı olarak bu çalışmalara öncülük etmek istedik. Bu konuda, İçişleri Bakanlığımız, Adalet Bakanlığımız, Gençlik ve Spor Bakanlığımızla birlikte müşterek bir çalışma grubu kurduk. Bu arkadaşlarımız hem yasal düzenlemeleri hem idari düzenlemeleri hem de teknolojik gelişmeleri

dikkatle araştırdılar, incelediler ve bu sanal bahisle mücadele amacıyla bir eylem planı geliştirdiler. Ve bu eylem planı kapsamında en acil olarak yapmamız gereken düzenlemenin bu sanal bahiste kullanılan paralara adli kanallarla el konulması olduğunu tespit ettik. Ve en son çıkarmış olduğumuz bir kanun hükmünde kararnamede de bu şekilde sanal bahse konu edilen bankalardaki paralara savcılık ve mahkeme kararıyla el konulmasının önünü açtık. Şu anda, Maliye Bakanlığı bünyesindeki Mali Suçlar Araştırma Kurulu yoğun bir şekilde bu konuyu çalışıyor. Ben her gün onlarca evrak imzalıyorum. Burada bir ekip kurduk, bu ekip yoğun bir şekilde... Bunu Bilgi Teknolojileri Kurumu da yapıyor, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı da yapıyor. Çok yoğun bir şekilde, bu, bankalar üzerinden oluşturulan fona el konulmasıyla ilgili savcılıklara suç duyurusunda bulunuyoruz. Adalet Bakanlığımızla da yakın, koordine içerisindeyiz. Adalet Bakanlığımız da savcılıklarla bu konuyu paylaştı, savcılar arka arkaya bu şekilde tespit ettiğimiz paralara el koyuyorlar. Dolayısıyla, burada gerçekten hem sosyal olarak hem ekonomik olarak bu meseleyle sonuna kadar mücadele etmek için bir gayret ve çabamız var.

Bu arada, tabii, sistemde en önemli unsurlardan bir tanesi bankacılık sistemi. Çünkü bütün bu illegal fonların aktığı sistem bankacılık sistemi. Tabii, burada çok enteresan farklı yöntemler de kullandıklarını gördük. Yani sıradan insanlar adına banka hesapları açılıyor, bir iki gün içerisinde bu kişiler adına açılan banka hesapları internet ortamında verilen şifrelerle bir şekilde bu kişilere bildiriliyor. Bu kişilerin adına paralar yatırıldıktan sonra bu kişilerden alınan vekâletnamelere istinaden bankalardan bu paralar çekiliyor.

Aslında, iyi niyetle, bankalar arasında daha doğrusu bankacılık sistemi üzerinde cepten cebe para transferi diye bir sistem geliştirmişiz. Burada da işte çocuğu askerdeyse, okuldaysa gitsin bir ATM'den parasını çeksin diye bir düzenleme getirmişiz; burada da bir parasal limit de konmamış. Yaptığımız çalışmalar gösterdi ki burada yoğun bir şekilde, son dönemde bu cepten cebe para transferi sistemini de kullanıyorlar. Burada da bankacılık sektörü ile MASAK bir toplantı yaptı, BDDK da bu toplantıda vardı. Bu konuyla ilgili de tabii ki iyi niyetli para transferlerini koruyacağız ama bu cepten cebe para transferine bir parasal limit getireceğiz. Dolayısıyla, bunun yoğunluklu bir kullanma yöntemi olmasını engelleyeceğiz.

Bankalarla da yaptığımız görüşmelerde şunu söylüyoruz: Sonuçta bu ortamda elde edilen gelirler suç geliri. Dolayısıyla, bu gelirlerle ilgili olarak bankaların çok dikkatli olması gerekiyor. Bankalar bünyesinde, biliyorsunuz, suç gelirlerinin önlenmesiyle ilgili önleme görevlileri var, hem bunların nezdinde eğitim yapıyoruz hem de –açık söyleyeyim- bankaların üst düzeyleriyle toplantı yaptık, Maliye Bakanlığı olarak ve Hükümet olarak bu konuda çok ciddi anlamda bu meselenin üzerine gideceğimizi, herhangi bir şekilde bankacılık sistemi üzerinde kim olursa olsun, bir şubedeki görevliden –gerekiyorsa- o şubedeki müdüre kadar, herhangi bir şekilde kim olursa olsun bilerek ve isteyerek bu paraların aktığını, bu trafiğin geçtiğini görüyorsa o takdirde suç gelirlerinin aklanmasının önlenmesi kapsamında bu konuyla ilgili de gerekli suç duyurularında bulunacağız. Bunu kendileriyle de paylaştık. Yani kendilerine teşekkür ediyorum, bankacılık sistemimiz de bu konuda hassas. Aslında bu anlamda yaptıkları yüzlerce, binlerce şüpheli işlem bildirimleri de var. Dolayısıyla, bankalarla da şu anlamda şu anda çok ciddi bir iş birliği içerisinde olduğumuzu da söyleyebilirim.

Tabii, bu işin eğitim boyutu var, sosyal boyutu var, orada Millî Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını devreye sokacağız. Yakın bir zamanda, bu torba yasa nedeniyle yoğunluktan yapamadık ama dört bakanlık bir araya geleceğiz, eylem planında oluşturulan önerilerle ilgili olarak kendi değerlendirmemizi yaptıktan sonra Bakanlar Kuruluna o çalışmayı getireceğiz ve gerçekten illegal bahis ve yasa dışı sanal kumarla en etkin şekilde mücadele etmek için de sonuna kadar bir gayretin içerisinde olacağız.

Burada, özellikle, tabii, internet çok farklı teknolojik imkânları sunuyor. Yani bir internet sitesini kapatıyorsunuz, yarım saat sonra bir başka internet sitesini açabiliyorlar ve bu tür operasyonları da yurt dışından yürütüyorlar. Ben bütün vatandaşlarımıza daha önce de çağrıda bulundum yani kesinlikle illegal bahis sitelerine girmemeleri lazım. Burada son derece güvensiz ortamda bu tür bir oyun oynuyorlar. Ve dediğim gibi, Bakanlık olarak, bundan sonra o paraları kim gönderirse göndersin, kimin olursa olsun o paraların hepsine yargı kararıyla el koyacağız. Bu konuyla ilgili mücadelemizi yapıyoruz.

Sayın Paylan'ın söylediği konu önemli, aslında bu konunun üzerinde de çalışıyoruz. Çünkü bazen yasa dışı bahsi cazip kılan faktör dağıtılan ikramiye. Bu konuda da Spor Toto Teşkilat Başkanlığımızın bizlere bir sunumu oldu. O konuyla ilgili olarak da hem Maliye Bakanlığı hem Spor Toto hem de Milli Piyango olarak teknik bir çalışmayı şu anda yürütüyorlar. Aslında burada farklı yöntemlerle hem ikramiye oranını artırmak mümkün hem de buradaki yasa dışı, illegal bahsi de azaltmak mümkün. O konuda da çalışmalar bir noktaya geldiğinde sizlerle paylaşacağız. Ama gerçekten bu -Sayın Tamaylil de söyledi- sosyal bir sorun. Yani burada ailelerin de gerçekten çocuklarından dolayı çok mağduriyetlerine rastlıyoruz. İşin güvenlik boyutu var, emniyet boyutu var, suç ekonomisi boyutu var, sosyal boyutu var; hepsiyle birlikte müşterek mücadele etmek için kapsamlı bir çalışmayı da yürütüyoruz.

Sayın Kuşoğlu'nun sorduğu konu... Yani burada, çekilişlerde yüzde 10 olan oranı yüzde 20'ye çıkarttık ama açıkçası hani burada amacın bir bütçe geliri elde etmek olduğunu varsayarak burada daha yüksek oranda bir vergilendirmeyi bir gereklilik olarak gördük. Tabii kişilerin kendi takdirleri ama şu tabii ki var, demin o konu da ifade edildi: Yani şans oyunlarında da -detaylarını burada anlatmayayım, çok uzun olur- bizim Şans Oyunları Hakkında Kanun'da da şans oyunlarını oynatan Spor Toto, Milli Piyango ve Jokey Kulübü için dağıtılacak ikramiyelerin üst sınırları var. Dolayısıyla, zaman zaman -yani önemli olan bir bütün olarak üst sınırı geçmemek- dönemsel olarak o üst sınırı geçen oyunlar da oynatabiliyorlar ama her üç kurumumuzun da ifade ettiği husus şu ki: Mevcut ikramiye oranları diğer tarafa kayışı da etkiliyor. O açıdan, onunla ilgili bir değerlendirme yapacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, bakın, bu durumda binlerce insan ailesinin rızkını o sitelerde bırakıyor ve gerçekten sosyal bir felaket var orada. Ben bir kamu spotu mutlaka hazırlamanızı öneriyorum. Bilmiyorum, hangi bakanlığın, sizin bakanlığın uhdesinde mi o? Herhâlde sizin...

BAŞKAN – Gençlik ve Spor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Mutlaka bir kamu spotu çıkarılması lazım. Çünkü o siteler cazip gösteriliyor ama pek çok üçkâğıt var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Başka çeşitleri, içerikleri de var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, evet, aynen öyle.

Yani o anlamda mutlaka bir kamu spotu çıkarıp ve kamu spotunun etkin saatlerde gösterilmesi bence önlem olur.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, söylemek istediğimin detayını siz biliyorsunuz diye... Şimdi, bir otomobil bir yerde ikramiye olarak kondu. O otomobilinin çıplak fiyatının üzerine KDV ve ÖTV de bindiriliyor, onu da kazanan ödüyor, üstleniyor. Bunları da hesapladığımız zaman, bir de bu yüzde 10 veraseti yüzde 20'ye çıkardığınız zaman otomobil bedelinin üzerinde bir vergi ödemesi gerekiyor. O zaman da yani "Evet, bunu bilerek yapıyoruz. Bu şeyleri, piyasadaki bu tür AVM'lerin vesairenin koyduğu kampanyaları kaldırmak istiyoruz, amacımız bu yolla bunların kalkmasını sağlamaktır." diyorsanız anlarım.

BAŞKAN – Araba kampanyaları yapılmayacak demektir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım, olur mu öyle şey, kalkmasın, öyle bir amacımız yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bunu getirecektir. Şu anda bile böyle bir sıkıntı var da, onu söylemek istiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, anladım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani ÖTV, KDV, veraset ve intikal; bunlar aynı ikramiyenin çok üstüne çıkmış oluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru, doğru.

BAŞKAN – Bunu ben de anladım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman da bir şeyi engellemiş oluyorsunuz. Yani bunu bilerek mi yaptınız diye sordum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, biz öyle bir değerlendirme yapmadık. Biz tamamen her şey aynı devam ederse böyle bir düzenleme yapsak ne kadarlık bir getiri olur, onu hesap ederek bu öneriyi getirdik.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yine de buna bakmak ve hesap yapmak lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki, şimdi, ben de şunu sorayım: Yapmış olduğunuz bu düzenleme Sayın Kuşoğlu'nun bahsetmiş olduğu çekilişleri içeriyor mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, aynen, içeriyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İçeriyor, bu 5602'ye giriyor onlar.

BAŞKAN – İçeriyor, tamam.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bu onları engellemiş oluyor yani bu düzenlemeyle hakikaten engellemiş oluyorsunuz.

BAŞKAN – O zaman ona göre bir düzen tutacaktır o zaman.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, benim bir daha altını çizmek istediğim bir konu var. Buradaki görüşmelerden, Sayın Paylan'ın söylediklerinden de şöyle bir şey anladım: Yani bu yasa dışıysa ciddi problemler var, yasalsa... "Ciddi problemler" derken sosyal problemler açısından söyledim; kişilerin, çocukların, gençlerin ruh sağlıkları açısından söyledim ama -ki giderek yasa dışı olanlar yasallaşıyor ve sizin döneminizde daha önce oynanmayan çok sayıda oyun, bahis yasal hâle getirildi- sanki yasal olan bahislerde sosyal bir problem yokmuş gibi bir şey ortaya koydunuz; bu böyle değil, yanlış bu. Mesela at yarışlarıyla ilgili...

BAŞKAN – Sayın Paylan'a cevap hakkı doğacak, yapmayın lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – ...Sayın Paylan “Çoluk çocuğun nafakasını, rızkını falan oraya yatırıyor.” dedi, aynı şey orada da geçerli, orada da söz konusu. Dolayısıyla, şunu anlıyorum yani yasa dışı bahislerle mücadele edilmesin, o anlamda bir şey söylemiyorum, edilsin ama bu yasal bahisler konusu da o kadar masum bir konu değil yani, bunu bilin. Yani bunu ben, işte, yerli, millî düşüncemiz, işte, maneviyat falan dedim ama sadece onunla ilgili değil, gerçekten sosyal olarak çok ciddi komplikasyonları var, bu komplikasyonları bilmek gerekiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir Vergisi’ne ilişkin 15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 74 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “% 25’ini” ibaresi “% 15’ini” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama rica edeyim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Başkanım, bilindiği üzere, Gelir Vergisi Kanunu’nda gayrimenkul sermaye iratlarının vergilendirilmesinde götürü gider usulü var. Bu usulü seçen vergi mükellefi bu gayrimenkulden elde ettiği gelirden giderlerini düşerken gerçekleşmiş gerçek giderlerini belgelendirmek suretiyle gider olarak göstermek yerine kanunda belirlenmiş bir oranı, bir götürü oranını doğrudan gider olarak indirip ayrıca bir gider indirimini de göstermeyip net irat rakamına ulaşabiliyor. Burada mevcut oran yüzde 25. Yani gayrisafı hasılatın yüzde 25’i kadar bir gider tutarını götürü olarak beyanname üzerinde gösterip gayrisafı hasılatı bunu düştüktan sonra geri kalan kazancı artan oranlı tarife uygun olarak beyan ediyorsunuz. Götürü gider usulünü seçmek mükellefin tamamen ihtiyarında olan bir şey. Yani bir vatandaş derse ki “Ben bu gayrimenkul iradını elde ederken daha fazla gider yaptım, bunu beyan etmek istiyorum.” o takdirde şu anda getirdiğimiz düzenleme bunu etkilemiyor. Gerçek giderleri neyse bunları beyannamede gösterip ayrıca bu giderlere ilişkin belgelerini de saklayıp, kendisinde tutup bunu beş yıl içerisinde de tutması gerekiyor. Dolayısıyla, gayrimenkul sermaye iratlarının vergilendirilmesinde gerçek gider usulü de geçerli, götürü gider usulü de geçerli, bu tamamen mükellefin ihtiyarına bağlı bir şey.

BAŞKAN – Anlaşıldı husus.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Bu düzenlemeden dolayı kişi eğer derse ki “Ya benim giderlerim yüzde 15’in daha fazla üzerinde.” tabii ki o zaman gerçek gider usulünü seçip o giderlerini de beyan edip düşebilir. Biz bu düzenlemenin yapılması neticesinde 2018 yılına yaklaşık 1,090 yani 1 milyar 90 milyon liralık bir gelir geleceğini tahmin ediyoruz. Tabii burada mükellef davranışlarını kestirmek mümkün değil. Burada bizim varsayımımız, 2016 yılındaki götürü gider usulünü seçme oranı... 2016 yılındaki matrahları belirli bir oran artışı dâhil edilecek de bir senaryo üretiyoruz, bu senaryoya göre 2017, 2018 yılında burada bir 1 milyar 90 milyon liralık bir ilave gelir elde edileceğini düşünüyoruz.

Tabii burada tekrar söylüyorum: Bir mükellefimiz eğer yüzde 15 götürü gider usulü kendisinin gerçekte yaptığı giderlerden daha düşük ise gerçek gider usulünü kullanıp, bu giderlerini beyan edip düşme imkânına da sahip.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Tamaylıgıl...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Benim bu konuyla ilgili bir endişem var da onu paylaşmak istiyorum. Şimdi, normalde, tabii, yıllık kira geliri muaf olan tutar, ondan sonra götürü veya gerçek gider, sonra da net matraha ulaşan bir beyanname süreci var. Ama burada bu oranla ilgili bir değişim, 1 milyar -ne kadarsa- artı bir gelir artışı da sağlayacak diyorsunuz da bu kiraya veren; kiracı açısından buradaki bu oran değişikliği kiralara ne derece yansıyabilecek? Bu, kiralara yansıdığı zaman enflasyona baktığımızda, enflasyonu artıracak etken olarak kira rakamları çok ön plana çıkıyor yani gıda ve kira netice itibarıyla. Bunların etkileriyle ilgili bir araştırma yapıldı mı Sayın Bakan? Birinci sorum bu.

İkincisi de: Şimdi, biz, sanırım bu senenin başlarındaydı, enerji kimlik kartlarıyla ilgili olarak yine haziran ya da mayısta süresi dolan, binaların enerji kaybına karşı korunması için kat maliklerine, kirada da olsa bir gerçek gider yazılması ve bunun da teşvik edilmesi üzerine, bununla ilgili, yalıtımla ilgili bir kanun maddesi çıkarttık. Şimdi, orada bunun gerçek giderleşmesiyle ilgili bir tespitiniz olabildi mi veya olabiliyor mu arkadaşlardan? Çünkü şey süresi doldu. Bilmiyorum, bu enerji kimlik kartının derecesine göre, güvenliğine göre bina kiralamalarında, alım satımlarda vergi oranları ve riski bile değiştirecek bir uygulama var yanılmıyorsa yani yeni binalar veya eski binaların tekrar enerji yapısının değişmesiyle ilgili. Bu konuyla ilgili de, bugün olmayabilir ama- yapılan bir çalışma veya giden bir süreç var mı, onu sormak isterim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; yüzde 25 çok ciddi bir oran olduğu için herhâlde yüzde 100’e yakındır götürü gideri seçmek yani yüzde 95’tir en iyi olasılıkla. Yüzde kaçtır mesela?

BAŞKAN – Devam edin siz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, peki.

Çok büyük bir oranda götürü gider seçiliyor çünkü yüzde 25 çok büyük bir oran arkadaşlar. Bir de belge toplamıyorsunuz falan, gelirinin yüzde 25’ini direkt düşme imkânı veriyorsunuz. Sayın Bakan, yalnız, şimdi siz bunu yüzde 15’e düşürüyorsunuz ve hiçbir ölçek esası almıyorsunuz. Bakın, bir örnek vereyim: Diyelim ki bir yerde, bir mahallede bir bakkal düşünün, mahallelerde 500 liradır bir bakkalın kirası, yılda 6 bin lira topluyor; siz bunu düşürdünüz yüzde 15’e, 6 bin liranın 900 lirasını yalnızca gelirinden düşebilecek. Ama Bağdat Caddesi’ne gidin, 100 bin lira kiralık yer var, 100 bin lira ve 100 bin lirayı on ikiyle çarpınca 1 milyon 200 bin lira topluyor. Siz bir anda, “Yüzde 15’ini düş arkadaş.” diyorsunuz, ne yapar? “Gelirinden 180 bin lira düş.” diyorsunuz. Ya, Bağdat Caddesi’nde bir dükkânın yıllık 180 bin lira gideri olabilir mi? Olamaz, mümkün değil, olmaz. Çünkü bina aynı bina, çatısını onarsa hadi 3 bin lira gitti; cephesini boyadı, 5 bin lira gitti; sigortasını yaptırdı, 8 bin lira gitti; olmaz. Ama o mahalledeki bir bakkalın 900 liradan fazla gideri olabilir. Ama şöyle bir alışkanlık var...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Diğer ticari kazanca gireceği için...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, yok, o da ticari kazanç.

BAŞKAN – Hocam, stopaja tabi, onlar farklı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Stopaj yani gerçek kişi, o da stopaja tabi. Eğer şirket değilse KDV oluyor ama şirketse...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan’ın söylediği doğru ama sistemden kaynaklanıyor.

BAŞKAN – Sayın Bakan, o dükkânı kiralayan insan da kendisi yahut da ev sahibi, o gelir üzerinden, belli bir kira bedeli üzerinden bir stopaj ödemiyor mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan’ın dediği o değil, “Götürü gider o kadar olamaz.” diyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – O zaten dükkân sahibinin götürü gideri.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Olamaz, belli bir ölçeğin üzerinde... Burada bir kademelendirme yapmamız gerekiyordu. Yani götürü gideri yüzde 15 bazı yerlerde yapmanız çok yüksek olabilir, bazı yerler için de çok düşük...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani hasılat arttıkça götürü gider oranını aşağı mı çekelim?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yüzde 25 zaten çok yüksek bir orandı Sayın Bakan, çok yanıltıcı ve ölçek koymadığınız için bir anda adam 10 milyon lira kira gelirinin 2,5 milyon lirasını düşüyordu, korkunç bir rakam. Mümkün değil 300 bin liradan fazla para harcaması.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yaptığımız düzenleme yüksek gelir elde edenler bakımından adaletli.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Doğru, adaletli ama bir yandan şöyle bir kötülüğü var: O mahalledeki küçük esnaf 500 liraya kiraya vermiş, yılda 6 bin lira topluyor, bu normaldir yani...

BAŞKAN – “Sayın Bakanım, bu adaleti biraz daha güçlendirin, onu yüzde 5’e çekin.” diyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şunu unutuyorsunuz: Şu anda gayrimenkul sermaye iratlarında belli bir istisna var yani belirli bir gelire kadar gelir elde ediyorsunuz, ondan vergi almıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, biliyorum, o rakamı biliyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kaç lira?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yılda 13.400 lira mı, neydi, 13.800 lira mıydı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 3.800 lira.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, 3.800’ü geçiyor işte.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, 3.900.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Doğru, tamam, 3.900 lira.

Yani diyorum ki: Mahalledeki bakkalın yüzde 15’ini düşmesi az bir oran ve belge toplaması...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama 3.900 lira...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Anlıyorum Sayın Bakan.

Bakın, belge toplama alışkanlığı da yok. Çatısını aktarmış, boyamış, fatura alamaz, fatura almayı bilmez yani böyle bir alışkanlık yok çünkü. Bir anda bunu geçirmeniz ona da bir adaletsizlik.

BAŞKAN – Bakkal mülk sahibiyse de ödüyor mu bu vergiyi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Elbette ödüyor.

BAŞKAN – Bakkal, mülk sahibiyse ödüyor mu bu vergiyi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Mülk sahibi ödemiyor, “kiralamışsa” diyorum.

BAŞKAN – Bakkala ne oluyor o zaman? Dükkân sahibine bak. Senin 500 tane böyle küçük dükkânın var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben kirayı vereni diyorum.

İnsicamımı bozmayın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yani diyelim ki adamın 500 tane böyle küçük dükkânı var, 500 tane bakkal, ne oluyor?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, haklısınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakkala kiraya veren kişi 30 bin liraya kadar gelir elde etmişse hiç beyanname vermiyor, stopaj usulüyle vergilendirme...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Haklısınız.

Tamam. 30 bin lirayı bölün o zaman, düşük rakamlara göre bir ölçek sınırlaması yapmamız lazım Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelir vergisinde çalışacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yılda 100 milyon lira kira geliri olan gerçek kişi var; bir yanda 100 milyon liranın 15 milyon lirasını düşünüyorsunuz, bu doğru değil.

BAŞKAN – Stopajı mı artıracaksınız yani Gelir Vergisi Kanunu'na göre?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Mutlaka bir ölçek lazım.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bence bu üzerinde çalışılması gereken bir konu. Biz aslında bu stopaj usulünü bir vergi güvenlik müessesesi ve tahsilat yetkinliğini artıran bir mesele olarak görüyoruz ama bu defa ne oluyor? Kiralayan vergi yükünü tamamen kiracıya transfer etmek istediği için diyor ki: “Ben net tutar üzerinden anlaşıyorum.” Bu defa da kiracı ne yapsın? Vergi yükü tamamen üzerinde kaldığı için kira kontratını düşük göstermek gibi bir durumla karşılıyor. Burada talep şu: “Aslında, bu stopaj usulünü kaldırın, böylelikle kiracılar gerçekten ödedikleri bedeli beyan etsinler, siz de bu kiralayan kişiler üzerinden bu vergileri daha doğru alın.” Bu bir fikir, bunu çalışmak lazım, bu da yabana atılacak bir öneri değil.

BAŞKAN – Sayın Bakan, şöyle söyleyeyim: Sayın Paylan sürekli olarak içerideki işletmeciyi açısından hadiseye yaklaştı. Aynı metrekarede iki dükkân, kirası aynı...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Mal sahibi için.

BAŞKAN – ...bir tanesini diyelim ki bir bakkal kiraladı bin liraya; bir tanesine de bir şirket geldi, kiraladı bin liraya. Bakkal kendi içerisinde bir gelir elde ediyor, bin lira ama o şirket de diyelim ki ayda 1 milyon lira ciro elde ediyor. Böyle bir ölçek olabilir mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok; bence Sayın Paylan'ın söylediği şey son derece önemli, şöyle: Şimdi, hasılat ayrı, gider ayrı. Diyelim ki 300 metrekarelik bir dükkânı düşünelim, bu 300 metrekarelik dükkân İstanbul Şişli'de de olsa, Sultangazi'de de olsa aşağı yukarı bunun gideri aynıdır. Ama biz hasılat üzerinden orana dayalı olarak bir götürü gideri uygulaması yaptığımız zaman, o zaman, Sultangazi'deki kişiye hasılatına göre daha düşük bir indirim hakkı verirken diğer tarafa, aslında, giderle mütenasip olmayan bir avantaj vermiş oluyoruz. O açıdan, hani, demin araç vergilendirilmesinde de benzeri konuyu söylemiştik, burada da böyle bir şey söz konusu. Bu çalışılmaya değer bir konu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, bu giderlere ilişkin kısım değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelir Vergisi Kanunu'nda getireceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam.

Bence bunu çalışalım yani isterseniz, bu maddeyi geri çekin, bir daha çalışalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, onu gelir vergisinde getireceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki. Ama bunu çalışalım Sayın Bakan. Her şeyde servet, gelir ve ölçek boyutunu mutlaka koymamız lazım.

Diğer bir konu: Sayın Bakan, bakın, genelde iş yeri sahipleri stopaja yükledikleri için 150-200 bin liraya kadar olan gelirlerde genelde iade bile çıkıyor biliyorsunuz. Bugüne kadar yüzde 25 giderle iade dahi çıkıyordu yani iade alıyorlardı iş yeri sahipleri.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Öyle, öyle; vergi diliminden dolayı iade çıkıyordu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Stopaj varsa...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Stopajlı tabii, dükkân kiralardan bahsediyorum. Sizden iade bile alıyorlardı ve buna alışmışlardı. Kiraya verenlerin de büyük çoğunluğu da bu aralıkta yani 150 bin liranın, 200 bin liranın altındaki insanlar ve bir anda onlara bir vergi çıkmaya başlayacak. Yani karşılaştırma çıktı, “Kardeşim, ben 2016’da vergi vermedim.” 2019’da bir bakacak, bir anda inanılmaz bir vergi çıkacak ve ne olacak? Diyelim ki bir anda 10-15 bin lira vergi çıktı, kiracıya gidecek, diyecek ki: “Arkadaş, bana ayda 1.000 lira, 1.500 lira artı vergi çıktı, kiran 1.000 lira değil, 1.500 lira.” veya atıyorum, 3 bin lira değil, 3.500 lira, 4 bin lira. Böyle bir enflasyonist bir baskı oluşabilecek. Bunu Ekonomi Koordinasyon Kurulunda bence konuşun, bu önemli bir madde yani kira artışlarını baskılayabilecek bir madde; hem ölçek boyutuyla hem de enflasyona yapabileceği baskı anlamında bir değerlendirilmesi gerekir diyorum. Aslında desteklediğimiz ama yanlış bir madde yani ölçek boyutuyla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, anlayamadığım için bir şey soracağım: Elde etmiş olduğunuz kira gelirinden bir vergi ödüyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben kira geliri elde etmediğim için bilmiyorum, var mı eden?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ödüyor canım.

BAŞKAN – Ödüyor musunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama kira diyor. Yüzde 25 gider düşüyorsun, stopajları...

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi şöyle, şunu söyleyeyim, Sayın Paylan’ın söylediği, vergide yansıma konusu: Dolaysız vergilerde yansıma oranı düşüktür, dolaylı vergilerde yansıma oranı daha yüksektir. Onun için burada tek başına vergi oranının değiştirilmiş olması otomatikman bire bir yansıma anlamına gelmez. Bu, arz-talep dengesine bağlı olarak değişir ama sayın vekillerimizin, Sayın Tamayılğil’in, Sayın Paylan’ın söylediği yansıma konusu, doğru, çalışılması gereken bir konu. Önümüzdeki yıllardaki yansıması ne şekilde olacak, ona bakmak lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Zorlamayacağım, teşekkür ediyorum.

Sayın Karabıyık...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, en büyük çekince burada -Bihlun Hanıma katılıyorum aynen- bunun orta direğe yansıyor olması yani birdenbire bunu indiremeyen kişilerin özellikle bunu kiraya yansıtmaları, bunun da enflasyona olumsuz etki yapacağı aşikâr ama diğer taraftan da daha yüksek gelirli olan kişileri de düşünelim. Şimdi, şurada şöyle bir çelişki var, acaba maddenin yazılışı sırasında bu tekrar dikkate alınabilir mi onu bilemiyorum ama şunu mu anlıyoruz: Şimdi, mesela kira geliri elde edenlerin gerçek gideri daha fazla ise o zaman her hâlükârda devam edecek değil mi indirmeye?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, tabii.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Yani, kira geliri elde eden...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daha yüksek gideri varsa indirecek tabii.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Daha yüksek varsa indirecek. Peki, bu, “yüzde 15’ine kadar” dediği, yüzde 15, giderin yüzde 15’i mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hasılatın yüzde 15’i.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Pardon, hasılatın yüzde 15’i kadar ama orada bir çelişki var işte, o cümlede yani sanki o cümlenin bir daha yazılması gerekiyor gibi yani olumsuz etkisi bir tarafa, bir de bu cümlenin bence tam olarak amacı ortaya koymamasını ifade ediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir daha bakalım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bu, 1 milyar 90 milyon olarak verdiniz ama buradaki artışı nasıl hesapladınız, bir de onu öğrenebilir miyim sizden.

BAŞKAN – Biraz sonra söz vereceğim size, toptan hepsine cevap vereceksiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kısa bir bilgilendirme yapacağım ya Komisyon, orada anlatırım.

BAŞKAN – Müsaade edin, son soruyu da alayım şeyden, Sayın Paylan’ın bir sorusu var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamamlayım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, gayrimenkul sermaye iradı mükellef sayısında bir azalma var eylül ayına doğru yani mart ayında 1 milyon 921 binden zirveye çıkmış, ondan sonra 1 milyon 900 binin altına düşmüş, bir azalma da var. Yani, Bihlun Hanımın söylediği şekilde, bu orta gelir grubuyla ilgili bir etki yaratabilecek, sıkıntı olabilecek, ekonomik etkileri olabilecek bir düzenleme bu, onu öğrenmeye çalışıyorum. Yani, bu 1 milyar lirayla da sınırlı kalmayabilir, daha fazla bir getirisi olabilir ama o kesime, orta gelir grubuna daha fazla etkide de bulunabilir, onu da görmemiz lazım, olumsuz etkide bulunabilir ekonomi için.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Torba yasanın geneli üzerindeki görüşmeler sırasında ifade etmiştim, az önce Sayın Paylan da ifade etti; o, daha ziyade ticari müesseseler için söyledi ama ben, işte “Bir evinin kirasından gelir elde eden vatandaş ile 10 ya da 20 tane evi ya da iş yeri olan, onun kirasından gelir elde eden vatandaş arasında bir fark gözükmüyor bizim anladığımız kadarıyla.” demiştim. “Bir kademeli değerlendirmeye, bu muafiyetin kademeli olarak yapılmasına ihtiyaç yok mudur?” demiştim. Komisyon aşamasında bunu

görüŖselim yoksa yani kira gelirlerinden ödenen vergi artmış oluyor burada ve durumu müsait olmayan yurttaşlar için de aynı oranda artmış oluyor. Bunun bir farklılandırılması gerekir ya da buna muafiyetler getirilmesi gerekir diye düşünüyörz. Böyle bir hazırlığınız var mı, onu soracaktım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, son sorunuzu alayım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, şöyle bir kaygım da var: Şimdi, herhâlde oranı vermediniz ama çok büyük oranda götürü giderdir bugüne kadar uygulanan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yüzde 88...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yüzde 88 çok büyük bir oran Sayın Bakan ve böyle bir alışkanlık var; götürü gider alışkanlığı olduğu için belge toplama alışkanlığı yok mal sahiplerinde. Şimdi, nasıl beyanname verecek yani size, atıyorum, “Benim 100 bin lira gelirim var ama 30 bin lira giderim var.” diye beyanname yazacak mı, yoksa belgeleri götürüp bir yere gösterecek mi, defter de tutmuyor çünkü, herhangi bir şey yok?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Belgeleri saklayacak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Saklayacak ama “Benim 50 bin lira giderim var.” dedi, gidip inceleyecek misiniz? Yani, şunu diyörüm: Beyan aşamasında faturalarını ayrıca beyan etmesi gerekiyor mu? Nasıl olacak yani bununla ilgili bir genelge çıkaracak mısınız? Bence bu önemli ve bilgilendirmeniz de önemli yani vatandaş bilmez çünkü, ne yapacağını bilmez. Bence kamuoyuna dönük bir bilgilendirme yaparsanız nasıl olacağına dair, iyi olur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyörüm.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, öncelikle gayrimenkul sermaye iratlarının vergilendirilmesinde iki yöntem var. Bir: Beyanname usulü. İki: Stopaj usulü. Elde ettiği gayrimenkul sermaye iradı tamamen stopaj yoluyla vergilendirilenler bakımından elde ettikleri gelir 30 bin liranın altındaysa stopaj suretiyle ödenen vergi nihai vergi, beyanname vermiyorlar.

İkinci yöntem: Stopaj suretiyle vergilendirilmiş ama geliri 30 bin lirayı aşırıorsa bu durumda beyanname vermesi lazım, stopaj suretiyle ödediği vergileri de bundan düşmesi lazım. Hiçbir şekilde stopaj suretiyle vergilendirilmemiş gayrimenkul sermaye iradı gelirlerinde ise beyan usulü geçerli. Demin arkadaşlar ifade etti, çok düşük gayrimenkul sermaye iradı gelirlerini sosyal bir amaç güderek vergilendirmemek amacıyla bir istisna getirilmiş. Bir yılda elde etmiş olduğunuz gayrimenkul sermaye iradı geliri 3.900 liranın altındaysa hiç beyanname vermiyorsunuz. Aslında bu, bir noktada, tahsilat ve vergi dairesinin etkinliği için de geçerli. Öbür türlü, gerçekten, yüzlerce, on binlerce, yüz binlerce beyanname almanız gerekebilir. Ha, şunu söyleyeyim: Bir kişinin geliri 50 bin lira da olsa o baştaki, istisna olan 3.900 lira düşölüyor. Dolayısıyla, bu açıdan bakıldığında bir şekilde örtük bir artan oranlılık var. Yani, kişinin geliri artıkça istisnanın vergi oranını aşağıya çekme etkisi de azalmaya başlıyor, aslında bir nevi asgari geçim indirimi gibi bir etki de meydana getiriyor.

Beyanname usulünde de iki usul var; gerçek gider esası, götürü gider esası. Mükelleflerimiz isterlerse gerçek giderlerini beyan edebilirler. Beyan edilen gerçek giderlere ilişkin gider belgelerini beyannameye eklemek zorunda değiller, beyannameye tek tek bunları yazmak zorunda değiller ama bu beyannameyi verdikten sonraki yılın başından itibaren beş yıl süreyle bu belgelerini muhafaza etmek zorundalar. Maliye Bakanlığı her zaman için beyan edilen bu tutarlar üzerinden gerçek gider olarak beyan edilen tutarları inceleyebilir, denetleyebilir.

Mükellef sayıları konusunda da şöyle bir değerlendirme yapmak lazım: Aslında Sayın Başbakan Yardımcımız Mehmet Şimşek Bey'e huzurlarınızda teşekkür ediyorum, Bakanlığı döneminde çok güzel bir uygulamanın başlamasına liderlik etti. 2012 veya 2013'te başladık, "hazır beyan sistemi" diye bir sistem geliştirdik. Burada öncelikle, biliyorsunuz, yapılan ödemelerin belli bir tutarı, konut kiralarda 500 lirayı aşması hâlinde bankacılık sistemi üzerinden yapılması gerekiyor. Dolayısıyla, burada, bankacılık sistemi üzerinden yapılan bütün kira ödemelerinde biz Maliye Bakanlığı olarak kişilerin yaptığı bu kira ödemelerini izliyoruz. Beyanname verme döneminden önce de bütün bu bilgileri derleyerek Gelir İdaresi Başkanlığının internet sayfasında hazır beyan sistemi var, o sistem üzerinden de vatandaşlarımıza bu bilgileri açıyoruz, diyoruz ki: "Bizim derlediğimiz bilgilere göre bu yıl içerisinde şu kadarlık bir kira geliri elde etmişsiniz." Daha fazla elde ettiyse kendisi ekleyebilir. Bu hazır beyan sistemi üzerinden kendiliğinden beyanname oluşturma imkânı var ve bu beyanname oluşturma imkânını kullanarak da mükellef ne yapabiliyor? Beyannamesini de bu ortamda verebiliyor. Bu uygulamanın başlaması gayrimenkul sermaye iradı gelirlerinde beyanname verme sayısını olağanüstü bir şekilde artırdı. Aslında çok güzel bir program geliştirildi ve bu sayede mükellef sayıları hızlı bir şekilde arttı, böylelikle kayıtlı ekonomiye geçtik.

Bakın, 2008 yılında beyannameli mükellef sayısı 744 bin, 2008 yılında; 2009 yılında 840 bin; 2010 yılında 972 bin; 2011 yılında 1 milyon 41 bin; demek ki 2012'de başlamışız, 2012 yılında bu sayı 1 milyon 336 bine artmış. Dolayısıyla, bir anda biz bilgileri mükellefin önüne koyunca vatandaş beyanname vermesi gerektiğini görmüş. 2013'te bu sayı 1 milyon 550 bine; 2014'te 1 milyon 595 bine...

BAŞKAN – Sonunda nereye geldik?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kusura bakmayın zamanı etkin kullanamadığım için, en detaylı şekilde bilgi vermeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Ben de yardımcı olmaya çalışıyorum, yoksa başka bir şey yapmıyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2017 Eylül itibarıyla şu anda bu sayı 1 milyon 893 bin.

Bir grup mükellef bu tespitlerimizden sonra ilk yıl beyanname verdi ama sonra mükellefiyetini sildirdi, o tür örneklerle de karşılaşılıyor. Yakın zamanda yeni bir uygulama başlattık...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ne kadar Sayın Bakanım, sildiren ne kadar?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlar bir baksınlar. Yani, mükellef olduktan sonra çıktılar.

Burada yakın zamanda bir uygulama daha başlattık. Biliyorsunuz, gününbirlik ev kiralamaları yaygınlaşıyor. Bu gününbirlik ev kiralama sistemi...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, yeni bir tartışmaya yol açacağız çünkü o konu derin bir konu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Peki.

BAŞKAN – Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 31- 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde ve aynı Kanunun eki Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyalardan gümrük vergi had ve nispetleri "muaf" olanların gümrük vergisi had ve nispetleri "0" şeklinde değiştirilmiştir.

“Bakanlar Kurulu, bu Kanunun eki Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyaların gümrük vergisi had ve nispetlerini 50’ ye kadar yükseltebilir, sıfıra kadar indirebilir veya bu Cetveldeki had ve nispetleri %50’ sine kadar artırabilir.”

BAŞKAN – Evet, konuyla ilgili olarak Ekonomi Bakanlığından bir bilgi alalım lütfen.

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Sayın Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım; görüşülen tasarının 31’inci maddesi 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanun’un 2’nci maddesiyle ilgilidir. Daha önce maddede şöyle bir husus vardı: Türkiye’ye ithal edilecek eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonu, madde adı, ölçü birimi ve uygulanabilecek maksimum vergi hadleri bu Kanun’un 2’nci maddesinde belirlenmiştir; aynı zamanda Bakanlar Kuruluna bir yetki verilmiştir, Bakanlar Kurulu bu vergileri sıfıra indirebileceği gibi yüzde 50 oranında artırabilir şeklinde. Şu an bizim yaptığımız çalışmada ise, söz konusu cetvelde yer alan yaklaşık 178 kalem üründe muaf olarak belirlenmiş olanların vergilerini sıfır olarak tespit ediyoruz, aynı zamanda da gümrük vergileri sıfır ile 50 arasında olanları da Bakanlar Kurulu yetkisinde 50’ye kadar çıkarma yetkisi getiriliyor.

Bunun neden yapıyoruz? Tabii, 1964 yılında Türkiye’nin üretim kapasitesi, vesaire dikkate alındığında bu 178 kalem üründe Türkiye’nin üretim ve tüketim ihtiyaçları göz önünde bulundurulduğunda muaf olan ürünlerde tamamen liberal bir ithalat politikası öngörülmüş ama Türkiye bugün farklı bir Türkiye. Dolayısıyla, bu 178 kalem ürünle alakalı olarak öncelikle bu vergilerin sıfıra dönüştürülüp daha sonra da Bakanlar Kuruluna verilen bir yetkiyle bunun ihtiyaç olması hâlinde –bugünden yarına yapılacak bir şey değil- uluslararası yükümlülüklerimize de kesinlikle hâlel getirmeden bunları 50’ye kadar yükseltme imkânı getiriyoruz. Muhtemelen ortaya bir yatırım imkânı veya yeni üretim dalının kurulması durumunda...

Onun dışında da yine gümrük vergisi –örnek olarak veriyorum- yüzde 5 olarak belirlenmiş bir ürünün vergisini eski kanuna göre yüzde 7,5’a çıkarabilirken veya sıfıra indirebilirken mevcut hâlinde bunu yüzde 50’ye kadar çıkarabilme imkânı veriyoruz. O dönemde düşük koruma oranları belirlenmiş ürünlerde daha fazla koruma ihtiyacı ortaya çıkması hâlinde biz bu imkânı Bakanlar Kuruluna vermiş oluyoruz. Hâlihazırda tasarı yasalaşırsa Türkiye’nin bu ürünlerdeki gümrük vergilerinde, vesaire herhangi bir değişiklik olmayacak; ihtiyaç olması hâlinde ve uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklerimize hâlel getirmeden bu vergileri kullanma imkânı Bakanlar Kuruluna verilmiş olacak.

Saygılar sunuyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu 178 ürün nelerdir? Bir listesini alabilir miyiz?

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Var. Ben genel hatlarıyla size bilgiyi aktarayım efendim.

136 kalem ürün kimya ürünleri.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Neler mesela? Örnek verirsiniz.

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Mesela kloramfenikol.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kimyasal ürünler.

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Evet, kimyasal ürünler.

Maden metal ürünleri, optik alet cihazlar, koleksiyon eşyası, hava, deniz taşıtları ve tarım ürünü, bir tek ipek böceği yumurtası.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bunlar niye muaf edilmiş, mantığı nedir yani o zaman niye muaf edilmiş, şimdi niye çıkarıyoruz?

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – O dönemde muaf edilme nedeni büyük bir ihtimalle Türkiye’de herhangi bir üretim kapasitesinin bulunmaması ve ciddi üretim ihtiyacı. O dönemdeki kanun koyucu büyük bir ihtimalle böyle düşünmüş olabilir diye düşünüyorum ben.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan bilgi verir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vallahi buna Ekonomi Bakanlığı cevap verecek, hiç bilmiyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Geç mi kaldık peki?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani ne yapacağız, bunları koyunca vergi mi koyacağız?

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Hayır efendim, sadece şunu söylemek istiyorum: O dönemdeki muaf olarak belirlenen ürünler aslında ithalatı serbest olarak öngörülmüş ilanihaye.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O dönemden neyi kastediyorsunuz?

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – 1964 yılında kanun çıkarılırken cetvelde yer alan ve muaf olarak tespit edilen ürünlerde Türkiye ilanihaye bunların ithalatını liberal olarak düşünmüş.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Başka muaf ürün var mı? Muaf kalmayacak mı?

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Muafı tamamen kaldırıyoruz. Muaf olması demek, aslında Bakanlar Kurulunun...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Muafı biliyorum da muaf ürün kalmayacak mı artık?

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Kalmayacak, sıfır olarak tespit ediyoruz onu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, bu listeyi bir alsak, içinde sakıncalı bir şey var mı görsek iyi olur ya.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Avrupa’da sıfır mı?

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Avrupa’da sıfır efendim.

BAŞKAN – Listeyi çoğaltın arkadaşlar.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Feridun Bey, burada neden bunu yapıyoruz? Biraz sonra listeyi dağıtacaksınız ama burada bir istismar mı söz konusu? Neden, uluslararası bir rekabet dolayısıyla mı bunların vergilendirilmesinin doğru olacağına karar verildi, bu ürünlerin?

Bir de, muafı sıfır yapıyorsunuz ama yüzde 50 artırmaya da, yani sıfırın yüzde 50 artırımını yine sıfır. Bu maktu vergilerle ilgili mi?

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Değil efendim, “50’ye kadar artırabilir.” diyoruz, sıfır ile 50 arasını 50’ye kadar artırabilir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O zaman farklı bir şekilde, buradaki ifade değil de daha farklı olması lazım. Bizim önümüzde o şekilde yok.

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Yok efendim, yapılan şey şu: Muaf olanları sıfır olarak tespit ediyoruz; bir de sıfır ile 50 arasında bulunanlara da sıfır dan 50'ye kadar yükseltme imkânı veriyoruz. Yani, yüzde 5 olan bir gümrük vergisi Bakanlar Kurulu kararıyla yüzde 50'ye kadar çıkarılabilecek.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sıfır olan?

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Sıfır olan da 50'ye kadar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, işlenmiş şey de göremedik bunu da onun için soruyorum, bir yanlışlık olabilir.

BAŞKAN – Yok, hayır. “Bakanlar Kurulu, bu Kanunun eki Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyaların gümrük vergisi had ve nispetlerini 50'ye kadar yükseltebilir, sıfıra kadar indirebilir veya bu Cetveldeki had ve nispetleri yüzde 50'sine kadar artırabilir.” sıfırı 50'ye kadar artırabilirsiniz, sonra belirlediğinizi de artırabilirsiniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Efendim, bu gereklilik nereden doğdu? Onu da bir izah ederseniz.

BAŞKAN – “Yazım tekniği açısından niye bunu böyle yazdınız?” diyeyim.

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Yazım tekniğinden ziyade, efendim buna niye ihtiyaç duyuldu?

BAŞKAN – Yok, yazım tekniği açısından niye böyle yazdınız?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İhtiyacı da sordum ben.

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Şu anlamda: Eski hâli itibarıyla düşündüğümüzde muaf olan bir vergiyi Bakanlar Kurulu kesinlikle yükseltmiyor. Mevcut hâlde sıfırı 50 yapıyor.

BAŞKAN – Tamam, amacınız bu.

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Aynı zamanda, yüzde 5 olan...

BAŞKAN – Teknik olarak niye böyle yazdınız? Şimdi, sıfırı 50'ye kadar yükseltebildikten sonra tekrar diyorsunuz ki sonunda “veya yüzde 50'sine kadar artırabilir.”

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Şöyle efendim: Mesela yüzde 5'se gümrük vergisi, yine düşük koruma ifade edebilir bu...

BAŞKAN – Yok, öyle demeyelim, tam tersi, şu anda mevcutta 50'nin üzerinde, 60, 70 olanlar varsa bunları da yüzde 50 oranında artırabilir anlamına geliyor, o yazımın da sebebi budur.

EKONOMİ BAKANLIĞI İTHALAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI FERİDUN BAŞER – Aynen.

BAŞKAN – İzah edebildim mi?

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sıfır ile muaf aynı olsa zaten kanunu değiştirmeye gerek yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, ben cevap alamadım, bir talebim vardı.

BAŞKAN – Sorunuzu bir daha alayım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, Sayın Başkan, kanun koyucunun bir mantığı vardır. Bize “Ya, kimya ürünleri var.” dedi geçti ama 1964’teki, eski vekillerimiz bir mantıkla koymuşlardır. Biz bu listeyi bir görmek istiyoruz.

BAŞKAN – Listeyi dağıttırıyorum şimdi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır ama maddeyi geçiriyorsunuz Sayın Başkan. Erteleysin, listeyi görelim.

BAŞKAN – Yani maddedeki herhangi bir şey, sizin bu kararınızı etkileyecek ne olabilir ki?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, şunu söylüyorum: Etkileyebilir. Yani “muaf”ı tamamen kaldırıyorsunuz. Belki de gerçekten hepimizin ortaklaşacağı...

BAŞKAN – “Muaf”ı kaldırmanızın bir tek şeyi var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama şimdi, niye “muaf” dersiniz?

BAŞKAN – Size devlet olarak müzakerelerinizde elinizde bir güç odağı oluşturuyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama bakın, kanun koyucunun bir mantığı var. Niye muaf? Bugün de muaf olması gereken şey olabilir. Belki Hükûmete yetki verirsiniz bir anda bizim Meclis olarak...

BAŞKAN – Sıfır da muaftır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, sıfırı 50 yapabilirsin...

BAŞKAN – Ama elinizdeki pazarlık gücünüzü ortadan kaldırıyorsunuz. Sizinle karşılıklı iki ülke müzakereye oturduk.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Vergi oranlarını tartışıyoruz. Ben muaf... Aa, bir dakika, ben geriye döneyim, bir yasal düzenleme yapayım diyeceğim, uğraşacağım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman bir daha yasa getiririz, bir daha değiştiririz yani bir daha değiştiririz. Nasıl torba getiriyorsunuz, buradan geçiriyorsunuz.

BAŞKAN – Ya, masadan kalkacağım, ben bir arayım da Meclis bir toplansın da bir yasal düzenleme mi yapsın diyeceğim?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, Sayın Başkan, bakın...

BAŞKAN – Bu, eli güçlendiren bir hadisedir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir bitireyim.

Kimya maddelerinde belki olabilir ama belki gerçekten bizim hepimizin ortaklaşacağı ve muaf kalmasını isteyeceğimiz şey olabilir, maddeler olabilir.

BAŞKAN – Bakalım listeye, bakalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye her şey için yetki verelim? Biz listeyi görelim, eğer ki sakınca yoksa hepsiyle ilgili muaf yetkisini verelim. Bütün muaf olan listeyi istiyoruz.

BAŞKAN – Bakalım, Komisyona soracağız, sizin gibi mi düşünüyorlar, başka türlü mü düşünüyorlar?

Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, Komisyon, Allah’ınızı severseniz, siz dediniz, ben ne dersem o olur diye şey yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir görelim diyoruz, bu kadar basit.

BAŞKAN – Geldi işte, efendim, önünüzde.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, Anayasa’nın 73’üncü maddesi “Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır. Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir ve kaldırılır. Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerin muafık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapma yetkisi Bakanlar Kuruluna verilebilir.”

Şimdi yani burada aşağı sınır sıfır, yukarı 50 mi kabul ediyoruz, böyle bir şey mi? Bakanlar Kuruluna sıfır ile 50 arasında değişiklik yapma yetkisi veriyoruz. Sıfır diye bir oran olur mu?

BAŞKAN – Olur, var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasıl olur? Vergi değil bu o zaman. Yani “sıfır” demek ki vergi yoktur, muafır anlamı.

BAŞKAN – Aynen öyle, aynen öyle.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O zaman diğerini niye değiştiriyoruz?

BAŞKAN – “Muaf”ı vergi olarak...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yüzde sıfır diye vergi koyuyoruz, kelime oyunu yapıyoruz. Başka bir şekilde yazalım bunu.

BAŞKAN – Yapmıyoruz, bu her yerde var, mevcutta da var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam da yanlış, Anayasa’nın bu hükmüne uymuyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ne kadar mutlusunuz değil mi Başkan?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 61’inci maddeyi okutuyorum...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, inceliyoruz.

BAŞKAN – İnceleyin, her zaman geriye dönebilirim bir yanlış varsa, tekriri müzakere her zaman mümkün.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şu listeden bir tane de bana verir misiniz? Vermediniz. Listeler kimde?

BAŞKAN – Listeleri niye herkese dağıtmadınız, bütün milletvekillerimize...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hangi madde Başkanım?

BAŞKAN – 61’deyiz arkadaşlar, organize sanayilere ilişkin madde. Biraz bekliyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Beklerken ben bir açıklamada bulunabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, Sayın Bakanım, buyurunuz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Geçtiğiniz konuyla ilgili olarak eğer bu muaf listesini vergili liste hâline getirmeniz gerekiyorsa o zaman listenin adı da dâhil olmak üzere tanımını da değiştirmeniz lazım. Bu “muaf yer alan listeler” diye devam ederse bu olmaz zaten. Dolayısıyla, bunlarla ilgili olarak

“sıfır ile 50 arasında oranı değiştirilebilecek olanlar listesi” dersiniz, o zaman herkesin sorusu ortadan kalkabilir. Hem “muaf” deyip hem de arkasından “sadece yüzde 50’ye kadar” demek pek tutarlı olmaz. Kanunun maddesi kesin, bu, uluslararası tartışılacak, özellikle de diskriminasyonlar falan yaratacak bir madde uygulamasıdır, doğru yazılmasında büyük yarar var. Bunun çevrilmesi de çok zor bir olaydır, çevirecekler, gönderecekler, ona bakacaklar, hem muaf liste hem sıfır ile yüzde 50’ye kadar vergi alınıyor, bu nasıl iştir denilecektir.

BAŞKAN – Bu “muaf liste” adının değiştirilmesi noktasında bir çalışma yapın, gereken bir düzenleme varsa Genel Kurul aşamasında bir önergeyle yapalım. Sayın Bakanımızın bu konudaki uyarısı son derece doğru Sayın Temizel’in.

Sayın Kuşoğlu, buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, dağıttığımız listede, bu şimdiye kadar muaf olup da bundan sonra vergilendirilecek ürünler listesinde mesela okul kitapları var, teknik, ilmî, edebi ve sanata ait kitaplar var, her yerde olmayan mecmualar var, Türk kültürüyle ilgili periyodik yayınlar var, sözlükler, ansiklopediler, okul kitapları, sanata ait kitaplar vesaire. Bunlar nereden icap etti? Bunları bir soralım Feridun Bey’e. Yani hadi diğerlerini bilmiyorum, hakikaten o isimlerden anlamıyorum, birçoğu medikal sektörle ilgili ama bu kitaplarla ilgili olanları anlamak mümkün değil.

BAŞKAN – Kimya ağırlıklı. Yani burada, bir terminoloji değişikliğine gidiyor Bakanlık ve “muaf” yerine bundan sonra “sıfır”ı kullanıp... Bu demek değildir ki bahsetmiş olduğunuz kalemlerde burada bir vergi gelecek.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, muaf olmaktan her şeyi çıkarmıyor ki.

BAŞKAN – Tamamını çıkarıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır.

BAŞKAN – Tamamını çıkarıyor değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, hayır, bu listenin tamamını ama muaf...

BAŞKAN – Onun dışında, kalmıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Muaf” olanların hepsini “sıfır” yapıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiçbir şey kalmıyor.

BAŞKAN – Başka hiçbir şey kalmıyor, evet.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, Sayın Başkan; bakın, protez gözler, kalp kapakçıkları, lensler, iç protezler, dış protezler yani pek çok sağlık malzemesi var, işte, ilaçlar var. Yani bununla ilgili biz Plan ve Bütçe Komisyonunda diyoruz ki: “Ey Bakanlık, sen bir anda yüzde 50 vergi koyabilirsin.” Yani bu yetkiyi veriyoruz. Ama biz Sağlık Komisyonundan bir görüş aldık mı bununla ilgili? Belki de bunlara vergi konulmaması ve muaf olmaya devam etmesi gerekir. Tamam, içeride sanayinin gelişmesi için koruyucu tedbirler alınabilir ama henüz o noktada mıyız, yani kalp kapakçığı üretecek durumda mıyız, protez üretecek durumda mıyız?

BAŞKAN – Üretebilecek durumdaysanız ona bir vergi gelmez zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, şunu söylüyorum bakın: Ama yetki veriyoruz. Belki de bunun muaf kalması gerekir yani Sağlık Komisyonumuzun, Meclisin, ilgili ihtisas komisyonlarının bunları tartışması gerekir. Bütün yetkiyi Hükûmete ver, bir anda vergi salsın, olmaz yani bunları tartışmamız gerekir Sayın Başkan. Bazı şeyleri...

BAŞKAN – Çok doğru, tartışırız, tartışırız yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama tamamen muaf...

BAŞKAN – Onlar çalışmıyorlarsa ben ne yapayım?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, 1964'teki sayın milletvekilleri niye “muaf” demiş? Biz niye şimdi “muaf”tan çıkarıyoruz, bunun tartışılması lazım buradaki kalemlerle ilgili.

BAŞKAN – Tabii, çok doğru söylüyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama niye şimdi yetki veriyoruz?

BAŞKAN – Bundan sonraki süreçlerde zorlayalım arkadaşları.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Niye maddeyi hemen yalapşap geçiriyorsunuz biz daha görmeden Sayın Başkan? Yapmayın.

BAŞKAN – Yalapşap olur mu efendim?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Öyle oluyor.

BAŞKAN - Yani burada Komisyon üyelerinin iradelerine şey yapıyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama yani hayır, hemen böyle, hızlandırılmış bir şekilde geçiriyorsunuz. Yapmayın yani bu önemli.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, peki.

61'inci maddeyi okutuyorum.

MADDE 61- 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Tahsis amacı değişikliği talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerden, 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (e), (f), (g) bentleri ile vakıf meraları, toprak muhafaza, sel ve taşkın kontrolü amacıyla yapılacak her türlü ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmaları ile 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında ilan edilen endüstri bölgeleri, 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ilan edilen teknoloji geliştirme bölgeleri, 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu kapsamında kurulan organize sanayi bölgeleri, 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu kapsamında kurulan serbest bölgeler ve 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında yerleşim alanları içerisinde bulunan sanayi sitelerinin ve münferit sanayi işletmelerinin yerleşim yeri dışına çıkarılması için kuruluş ve genişleme aşamalarında ihtiyaç duyulan tahsis amacı değişiklikleri hariç, tahsis amacı değiştirilen mera, yaylak ve kırsaklardan elde olunacak yirmi yıllık ot geliri esas alınarak, komisyonca tespit edilerek alınacak ücret,”

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Okuttuğum 61'inci maddenin görüşmelerine geçmeden önce, 61'den önce, 60'ıncı maddeden sonra gelmek üzere yeni bir madde ilavesine ilişkin bir önerge vardır, okutuyorum...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Önerge dağıtılmadı.

BAŞKAN – Dağıtıyorlar.

Plan ve Bütçe Komisyonu

16 . 10 . 2017

T: 6

O: 1

GARO PAYLAN (İstanbul) – Dağıtsınlar, ondan sonra.

BAŞKAN – Dağıtın önce yeni madde ilavesine ilişkin... Bir dakika, acele etmeyin, önerge dağılsın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Önce bir bilgi alalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ne yapılmak istendiğine ilişkin zaten bir bilgi alacağız, geniş zamanda değerlendirme şansına sahip olacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman bir beş dakika bir es verelim.

BAŞKAN – Tamam, beş dakika birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.40

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.50

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun 6’ıncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

61’inci maddeyi daha sonra işleme alacağız.

Yeni madde ilavesi demiştim, ikisi 60 ve 61, yeni madde 60’tan sonra gelmek üzere ihdas edilmesi gereken öneri, onu da daha sonra işleme alacağım.

Şimdi, direkt olarak 64’üncü maddeyi okutacağım ve 64’üncü maddeyi işleme alacağım.

MUSA ÇAM (İzmir) – 61 kalıyor değil mi Başkanım?

BAŞKAN – Evet, 61 kalıyor, 64’ü işleme alacağız.

MADDE 64- 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- 15/4/2000 tarihinden önce OSB’lerde bağımsız bölüm oluşturularak birden fazla kiracıya kiralanan tesisler, yapı kullanma izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmış ya da kat mülkiyeti tesis edilmiş olması ve OSB’ce uygun görülmesi şartı ile birden fazla kiracıya kiralanabilir.”

BAŞKAN – Evet, bir adet önerge var, önergeyi de okutacağım, ondan sonra söz vereceğim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Önerge dağıtıldı mı?

BAŞKAN – Dağıtıldı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunuzda görüşülmekte olan 1/884 esas sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’na 64’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 64- 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanuna 18 inci maddesinin 10 uncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“OSB’lerde yer alan sanayi parsellerindeki tesislerde bir katılımcı ya da katılımcının kiracısı üretim yapabilir. Parsel alanının en az 3000 m² olması, müteşebbis heyet veya genel kurulun uygun görmesi halinde; tesiste birden fazla kiralama yapılabilir, ilave her 3000 m²’lik parsel alanı artışında tesise bir kiralama hakkı daha tanınabilir. Her koşulda bir parselde katılımcı ile beraber 4’den fazla gerçek veya tüzel kişi faaliyet gösteremez. Ancak 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda tanımlanan hakim ve bağlı şirketler, Geçici Madde 1 ve Geçici Madde 2 kapsamında kurulan OSB’lerdeki 1/7/2017 tarihinden önce yapı kullanma izni almış olan tesisler ve Geçici 5 inci madde kapsamında kurulan OSB’ler bu fıkra da yer alan kiralamaya ilişkin kısıtlamalardan muaftır.”

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

BAŞKAN – Sayın Bakan, maddeye ilişkin sizden bir bilgi alalım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakanlığı bir açıklama yapsın.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, burada özellikle organize sanayi bölgelerinde şu anda kaynakların veyahut da arsaların daha etkin kullanımıyla ilgili bir düzenleme gerçekleştirilmiştir. Şu andaki mevcut organize sanayi bölgelerinde bir parselde bir katılımcıdan veyahut da kiracısından başka kimsenin yer alamayacağıyla ilgili bu düzenleme gerçekten ciddi sıkıntılara yol açmıştır. Özellikle, buradaki yasada geçen geçici madde 1 ve geçici madde 2 ve aynı zamanda geçici madde 5 kapsamında yer alan organize sanayi bölgelerinde ciddi sıkıntılar olmuştur. Bunların önünü açabilmek, bu organize sanayi bölgelerinin daha verimli, şu andaki arsaların ve binaların daha verimli kullanılabilmesi için ve aynı zamanda şu anda fiili durumun düzeltilmesi için bu yasaya bu madde ilave edilmiştir.

Arz ediyorum efendim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Anlamadım, gerekçesi ne?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Gerekçesi: Şu anda kaynakların daha etkin kullanımı, organize sanayi bölgesinin içerisinde yer alan sanayi tesislerinde maksimum üretim sağlanabilmesi için sanayi tesislerinin atıl kalmasının önüne geçilmesi amacıyla sanayi parsellerinde yer alan tesislerin kiralanmasına imkân tanınmıştır efendim.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle, müsaade ederseniz ben bir ilave yapayım: Türkiye’de küçük sanayi sitesinden dernek ya da kooperatif olarak organize sanayiye dönüşen organize sanayi bölgelerimiz var. Bu bölgeler zaten küçük sanayi sitesinden döndüğü için de çok parçalı daha küçük metrekairelerde çalışan, organize sanayi içerisinde çalışan işletmeler bulunuyor. 2000 yılındaki organize sanayi yasası çıktıktan sonra bunların müracaatları oldu ama bunların sonrasında da müracaatları olanların onaylarının çıkması 2006-2007-2008-2010 yıllarına kadar giden var. Fiili durumda da bunlar daha küçük parsellerde çalıştıkları için onların mevcut sıkıntılarını ortadan kaldıracak bir düzenleme yapıyoruz. 7033’te yapılmış olan bir düzenlemede 3 bin metrekaireyle en küçük parsel, bir sınırlama yapılmış vaziyette. Onun için, onların yaşamış oldukları bu problemleri ortadan kaldırmak... Ve bir de yasada kat irtifakı geçiyor ki bu küçük sanayi sitelerinden kooperatif ya da dernek olarak organize sanayiye dönüşenlerin büyük oranda, yüzde 30, yüzde 40 oranlarında da kat irtifakları da tesis edilmediği için, kat irtifakı zorunluluk olduğunda bunların oralarda, bu işletmelerde çalışmaya devam etmeleri mümkün olmadığı için bir fiili durumu düzelterek bu organize sanayilerdeki problemlerin ortadan kaldırılması amaçlanıyor. Burada öncelikle yapılan işlem bu.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Organizede temsilcilik var mı?

BAŞKAN – Var tabii ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bilgi alabilir miyiz?

BAŞKAN – İkitelli Organize hangisi, sizin...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Beylikdüzü Başkanı burada.

BAŞKAN – Buyurun Beylikdüzü Organize Sanayi.

Beylikdüzü Başkanımız burada.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir de Sayın Başkan, bu madde, geçtiğimiz, Sanayi ve Ticaret Komisyonunda görüşüldü mü?

BAŞKAN – Yok, onların 7033’te yapmış oldukları düzenleme ayrı, orada yapılmış olan düzenleme bu. Yani, küçük sanayi sitelerinden dönüşen organize sanayileri olumsuz yönde etkilediği için şimdi arkadaşlarımız bu konuda bilgi verecekler.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Bizim 3 kooperatiften oluşan Bakırcılar, Mermerciler ve Birlik Sanayi Sitesi... 1986’da kuruluş tarihi kooperatiflerin, 2002 yılında da organize sanayi bölgesi olduk. Bizim kurulduğumuz zaman emsaller Bakırcılarda 2 emsal, Birlikte 1.20, Mermercilerde de 1.20... Yani, bundan Bakırcılarda 5 katlı, 6 katlı binalar, Mermercilerde 3-4 katlı binalar mevcut hâliyle vardı. Biz organize sanayi bölgesi olarak kabul ettiğimiz zaman yüzde 70’i tamamlanmıştı; fiili durumumuz buydu. Bu binalarda da kiracılar mevcuttu. Temmuzda çıkan yasada, 2017’de çıkan yasada bir parselde birden fazla işletmeye onay vermiyor. Yani, bizim -Beylikdüzü olarak konuşuyorum- 22 bin çalışmamız var, istihdam var. Eğer bu şekilde karar çıkmazsa 550 tane işletmeyi kapattıracağız, 10 bin, 12 bin tane işçiyi de sokağa dökeceğiz Beylikdüzü olarak, İkitelli bunun kat kat fazlası. Türkiye’deki diğer OSB’lerle de ilgili tabii, sadece bizim değil bu yani, Beylikdüzü’ne matuf bir olay değil. Bütün OSB’leri değişik şeylerden... Bizimkilerden kooperatiflerden kurulan, derneklerden de kurulanlar var, sonradan OSB olanlar var.

Arz ederiz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Siz müktesep hakkınızın korunmasını istiyorsunuz?

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Tabii, daha rantabl kullanmak...

BAŞKAN – Müktesep hakkın korunması...

Burada çünkü 7033’te hem parsellerle ilgili, 3 bin metrekareyle ilgili bir sınırlama var, alt sınır hem de bir parselde birden fazla işletmeci ya da birden fazla kiracının -veya tabii ki, ve ikisi birlikte değil- çalışmasına da imkân verilmiyor ama mevcut hâlde böyle bir parselin içerisinde belki 7-8 tane değil mi kiracının olduğu çok çok katlı...

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – 40-50 tane var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Belki daha fazlası olanlar var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yeni bina yapılacak mı yani mevcut binalar?

BAŞKAN – Hayır, yani şu anki mevcut küçük sanayi sitelerinden bu şeylere dönüşenlerle ilgili bu.

Onun dışında, yeni sanayi sitelerinde diyelim ki bir parseliniz var, bir iş adamısınız, 10 bin metrekare kapalı bir alanda iş görüyorsunuz ama işlerinizde yavaşlama var, içeriye kiracı almak istiyorsunuz, alamıyorsunuz. Bu şartlarda da en fazla arsa payı olarak 3 bin metrekareden aşağı olmamak kaydıyla ve en fazla 4’le olmak üzere sizin...

GARO PAYLAN (İstanbul) – 4 kiracı?

BAŞKAN – En fazla 4 olmak üzere bölmeye ve başkalarına kiralamanıza imkân getiriyoruz. Diyelim ki sizin 100 dönümlük bir araziniz var, 100 dönümlük arazide de hem parsel sayısı parsel büyüklüğü 3 bin metrekareden az olmamak kaydıyla gene en fazla 4 parsel burayı bölebileceksiniz. Böylece de bu organize sanayilerinde bundan sonraki süreçte çok büyük parçalanmalara, işte çok küçük metrekarelere gitmesini önleyecek ama bir yandan da oradaki sanayicinin, yatırımcının, işletmecinin de önünü açacak bir düzenlemeyi getirmiş oluyoruz; işin özeti bu.

Doğru mudur Sayın Genel Müdürüm?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ
YAŞAR ÖZTÜRK – Evet, Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz bir şey söylemek istiyordunuz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özel olarak bir değerlendirmem yok. Bu konuyu birlikte çalıştık, gerçekten belli bir tarihten önce kurulmuş olan ve sonradan organize sanayi bölgesine dönüşen yerlerle ilgili böyle bir geçici madde düzenlemesine ihtiyaç olduğu aşikâr.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir soru soracağım.

Geçmişte bu tersanelerde çok yoğun iş kazasının olmasının sebeplerinden bir tanesi, çalışma yapılan alanın dar olmasından... Çok büyük çapta makineler çalışıyor, alan dar ve iş kazalarının sebeplerinden biri bu olarak gösterilmişti.

BAŞKAN – Sorarız şimdi Beylikdüzü Organize Sanayi Bölgesi Başkanına.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Burada böyle bir iş güvenliği açısından bunun bir sakıncası olacak mı, belli bir asgari şeyi var mı ya da o iş yerleri açılırken “Şu kadar alanın altında olmayacak.” diye bir şey var mı? Merak ettim.

BAŞKAN – Yok, bu işletmeler zaten fiilî olarak çalışan işletmeler.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Olabilir, iş kazası oluyor olabilir.

BAŞKAN – Bir bilgi alalım sizden lütfen.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ADNAN KELEŞOĞLU – Başkanım, bizim 3 kooperatiften olduğu için 250 metrekareden 10 bin metrekareye kadar değişen parseller var, iş kolları da değişik ona göre. 250 metrekaresel ufak atölyeler, diğerleri fabrika bazında, makine imalatı, plastik enjeksiyon makineleri imalatı... İş güvenliği açısından da zaten herkes gerekli tedbiri alıyor, iş güvenliği birimleri kurulmuş firmalarda belli çalışan sayısından sonra. Bir problem yok yani bizim Beylikdüzü olarak ve diğer organizelerde de düzenli şekilde işlemektedir. Sizin bahsettiğiniz, Davutpaşa’da olan bir olay vardı, bundan sekiz on sene evvel patlama olmuştu. Oradakiler farklı, bizimkiler sanayi sitelerinden oluşan OSB’ler Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın başkan.

Aslında, organize sanayi bölgelerinin kuruluşundaki mantık, buralarda sınai üretim yapacak olan kuruluşların ve de tesislerin özellikle de sağlıklı bir yerleşime, iş güvenliği açısından güvenli bir yapıya kavuşturulmaları açısından altyapısının ortak olarak yapıldığı parselleri yaratmak idi ama belirli bir süre sonra bunun tamamen bir gayrimenkul sermaye iradı gelirine dönük yapılandırmaya dönüştüğünü gördük. Bir bakıyorsunuz, 1 kişi 7 kişiye, 8 kişiye, 10 kişiye kiraya veriyor, arkasından, çekilmiş bir tarafa oturuyor. Bunun mantığı bu değil. Eğer kuruluş sırasında bu şekilde yapılmış ve kuruluşu eskiye dayanan ve oluşmuş olan bir sorunun çözülmesiye Sayın Bakanın belirttiği gibi, bu ayrıca düşünülecek bir olay. Organize sanayi bölgesi kurulacağı zaman bu bölgeler o kişilere, belki sizin şu anda belirttiklerinizde o kadar net söz konusu olmayabilir ama birçok bölgede neredeyse sembolik bedellerle verildi “Yeter ki sanayi altyapısına kavuşsun.” diye. Dolayısıyla, o zamanlar iz bedeliyle verilen bu gayrimenkullerin, hazine mülklerinin, daha doğrusu direkt olarak millet malının üstüne yapılmış olan bu şeyler üzerinden gayrimenkul sermaye iradı sağlanacak bir işletme mantığını kurmanın doğru olmadığını düşünüyorum ama ortalıkta çözülmesi gereken bir sorun varsa buna bakılmalı. Hele bunun önergieyle ta 2017 yılına

kadar falan taşınması da çok daha sakıncalı. İlk yazıldığı şekilde 2000 yılına kadar yapılanların hepsinde sorunun çözümü söz konusu idi. Bir noktaya kadar bu anlatılanları telafi eder ama getirmişsiniz bugüne. Bugüne getirdiğiniz bu olay içerisinde bu olmaz, bunun mantığı farklı. Organize sanayi bölgelerinde aynı parsel içerisinde bir bütünün değişik parçalarını yapmak üzere organize olmuş işletmelerin bir araya gelmesi mantıklıydı o zaman. Çok önceden bu konu tartışıldı zaten. Bisiklet yapacaksınız, biriniz zincirini yapıyorsunuz, biriniz pedalını yapıyorsunuz, biriniz jantını yapıyorsunuz falan filan gibiydi olay. O nedenle, bunların aynı iş yerinde beraberce çalışmalarının mantığı vardı ve sanayi bölgelerine bu olay taşınabilirli ama sanayi bölgesindeki parsellerin gayrimenkul sermaye iradı konusu olacak şekilde yapılandırılması konusu bu olayın geleceğini mahveder zaten, bu olayın geleceğini mahveder. Belirli bir süre sonra oralarda yaptıran insanlar kira kavgasına kadar indirirler bu olayı “Ben daha ucuza veriyorum, oradaki daha pahalı.” diye. Buralarda böyle bir sorunla karşılaşılması hâlinde iş yerlerinin kapanması gibi bir tehlike olabilir belki de. Yani sonuç olarak o insanlar da taşınıp başka yerlerde gösterirler bu faaliyeti eğer organize mantığı içerisinde birbiriyle bağlantılı olarak kurmamışlarsa. O nedenle, devletin, milletin mülklerini “Yeter ki bir sanayi kurulsun.” diye iz bedelleriyle, çok düşük bedellerle verdiğimiz insanların bugün bir rantıye olarak karşımıza çıkmasını kabul etmeyeceğimizi düşünüyorum. Ama bir zorunluluk varsa, belirli bir tarihten başlanarak sorun çözülüyorsa bu defaya mahsus çözelim ve organizeenin mantığına aykırı yeniden başka bir şey yapmama koşuluyla belki bunu çözebiliriz diye düşünürüm.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir açıklama alalım Sayın Başkanım.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Sayın Başkanım, öncelikle şunu arz etmek istiyorum: Şu andaki mevcut organize sanayi bölgelerinde yine bir parselde bir katılımcı yer alıyordu, parsel tahsisı yapılan müteşebbis veya yatırımcı parsel tahsisini aldığı ilk bir yıl içerisinde projesini onaylatıp ruhsatını alma zorunluluğu, daha sonraki iki yıl içerisinde de üretime geçme zorunluluğu var. 15 Nisan 2000 tarihinde yayımlanan kanun ve daha sonraki çıkan yönetmeliklerle bu hüküm altına alınmıştır. Şu anda bir parselde tahsis alan bir yatırımcı kesinlikle üretime geçmeden kendisi üzerine tapusunu devralamıyor, bir başkasına kiraya da veremiyor. Buradaki düzenleme özellikle 15 Nisan 2000 tarihinden önce kurulmuş olan organize sanayi bölgeleriyle ilgili, daha sonrakiler en fazla bundan sonra 4 kiracıya verebilirler ama buradaki istisna, espri şu: Şimdi, geçici 1’inci madde kapsamında intibak yapan organize sanayi bölgeleri, 2000 yılında çıkan kanunla intibak yapan organize sanayi bölgeleri, 2’nci madde kapsamında sanayi odalarından oluşan organize sanayi bölgeleri, 5’nci madde kapsamında da küçük sanayi sitelerinden dönüşen, bu Beylikdüzü, İkitelli, Dudullu, Ankara OSTİM ve İvedik Organize Sanayi Bölgeleri. Bunlarla ilgili olarak 1 Temmuz 2017 tarihinden önce yapı kullanma izni almış bu organize bölgelerinde yani kanundan önce kurulmuş veyahut da kanuna intibak etmiş, bu arada kullanılan organize sanayi bölgeleriyle ilgili, yoksa daha sonraki kurulan yani kanundan sonraki kurulan diğer organize sanayi bölgeleriyle ilgili değil bu madde.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Daha üç ay önce...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu geçici maddelere atf yapmasından mı kaynaklanıyor?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Evet efendim.

1 Temmuz 2017 tarihinde 7033 sayılı Yasa’da, burada bir parselde bir katılımcı veya kiracısından veya hâkim şirket ortağı yatırımcılardan başkasının yer alamayacağı hüküm altına alınmıştı. Bu, 2012’de yönetmelikte de vardı, biz bu kanuna taşдық. Dolayısıyla, bu sefer de diğer tarafta sıkıntı

olan organize sanayi bölgeleri yani kanundan önce kurulmuş olan organize sanayi bölgeleri ruhsat veremez hâle geldiler. Onların sorununu çözmek adına, yoksa kanundan sonra kurulan organize sanayi bölgeleri ile şu anda yeni kurulacak organize sanayi bölgelerini kesinlikle bu hüküm kapsamayacaktır. Sadece onlar bir parselde 3 bin metrekaresinin zaten altına düşemezler, yine üretime geçtikten sonra 4'e kadar burada zaten alanları belli.

BAŞKAN – Kısıt getiriyoruz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – 4'e kadar kiraya verebilecekler. Başka bir uygulama yok efendim.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – 7033'te çıkarılan...

7033 değil mi, 2017'de çıkardığımız?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Evet efendim.

BAŞKAN - Onda 4'le ilgili bir sınırlama var mıydı parsellerde?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Hayır, yoktu.

BAŞKAN - Yoktu. Şimdi, 4 sınırını getiriyoruz.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Evet efendim.

BAŞKAN - Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, daha net anlaşılması için bir iki şey söyleyeceğim.

İşte, İstanbul'daki ve Ankara'daki organize sanayi bölgelerini dile getirdiniz. Kazanılmış müktesep haklarını korumak üzere ve oradaki kurulu işletmelerin üretimlerini devam ettirmeleri üzerine bir düzenleme yapıldığı dile geldi. Şimdi, şunu söyleyebiliriz: Kaç işletme var şu anda? Bu kanunla beraber verilecek hakla kaç çalışan var? Bu sadece bir OSB değil, genel, diğerlerini de saydınız, onları da etkileyecek.

Diğer taraftan, Sayın Temizel'in dikkat çektiği bir gayrimenkul sermaye iradı yaratacak bölge niteliğinde olmayıp sanayiye destekleyecek noktada olmasını bu yapılan düzenleme, tamam, müktesep hak verildiği zaman var olanı koruyoruz ama bunun önünü tanımsal olarak kesecek yeterliliği tam olarak ben de göremedim gibi. O yüzden, biz bu hakları verelim, tabii ki üretime devam etsinler, İkitelli'yi de çok yakinen biliyorum, Beylikdüzü'nü de biliyorum. Önemli bir iş ortamı yaratıyorlar ama bu tür bir uygulamanın... Sonradan mesela neden bu önerge verilme ihtiyacı duyuldu? Yani bir düzenleme yapılmıştı, neden bu ikinci önerge geldi ve kanundan önce ve kanundan sonra kapsama girecek sanayi bölgesinin sayısı nedir?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Şöyle arz edeyim: Geçici 1'inci madde kapsamında bu hükümden, bu maddeden istifade edecek 121 organize sanayi bölgesi var yani bunlar kanundan önce kurulmuş, 15 Nisan 2000 yılından önce kurulmuş olan organize sanayi bölgeleri. Yine, geçici 2'nci madde kapsamında yani sanayi odalarının kurduğu organize sanayi bölgeleri, bunlar da toplam 8 tane, bunlardan zaten şu anda 1 tanesi faal değil bu organize sanayi bölgelerimizin. Bir de geçici 5'inci madde kapsamında 5 tane organize sanayi bölgemiz var. Tabii, özellikle bu 5 organize sanayi bölgemizin içerisindeki işletme sayısını gerçekten tespit etmek zor, Dudullu Organize Sanayi Bölgemiz şu anda buna eğer cevap

verebilirse... Tabii, istihdamı da yani biz şu anda mevcut elimizde bu bölgelerden gelen istihdam var yani toplam organize sanayi bölgelerinin ne kadar istihdamı var ama bununla ilgili olarak tek tek istihdam çıkarmadık ama bunu size ayrıca arz edebilirim.

Yine, şu anda organize sanayi bölgelerinin özellikle rant amaçlı arsa edinimiyle ilgili bu tereddüdün önüne geçilebilmesi için bir kere parselde tahsis alan yatırımcı, az önce de arz ettiğim gibi, tahsiste üretime geçmeden taahhüt ettiği ve en az minimum aldığı parselin yüzde 25'inden daha aşağı taban alanında proje üretmeden kendisine tapu verilemiyor, mülkiyet kendi uhdesine geçemiyor. Dolayısıyla biz, bunun önüne geçmiş olduk. Kesinlikle arsayı verelim, arsayı organize sanayi bölgesinden bir şekilde alsın, daha sonra arsayı bekletsin, bununla ilgili şu anda böyle bir şey yok. Yalnız, 7033'te daha önce, kanun öncesinde kendine arsa verilenler veyahut da herhangi bir şekilde mülkiyeti kendi üzerine geçenlerle ilgili de düzenleme yaptık, bundan sonraki bir yıl içerisinde de o arsalar ya kamulaştırılacak veyahut da değeri tespit edilerek yatırımcının hesabına yatırılarak... İki hükmü var onun 7033'de, onlar da sanayi üretimine kazandırılmış olacak.

BAŞKAN – Bu mevcut 5 tane bahsedilen organize sanayide kaç iş yeri, kaç kişi çalışıyor demiştiniz?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Onunla ilgili Beylikdüzü yani yaklaşık şu anda 500 bin civarında istihdam...

BAŞKAN – Sayın Başkan, sizde var mı bu bilgi?

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Ben de yok, şöyle: Bizde 22 bin, İkitelli'de 150 bine yakın söyledikleri arkadaşların. Tam detayını da bilmiyorum ama...

BAŞKAN – Çalışan?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Yani 300 bin.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Şimdi, bu yasadan eğer çıkarsa etkilenecek 550 tane işletme var. Sayın Bakanım, az evvel arz etti, biz devletten kuruş para almadan, kendi imkânlarımızla bu sanayi sitelerini kurduk. En ufak devlet katkısı yoktur bizde, hani rant amaçlı dedi ya Bakanım, sayın vekilim de. Bizde 550 tane şu anda, eğer -bu kanun çıkarsa- eski kanun uygulanırsa 550 tane Beylikdüzü'nde işletmeyi kapatacağız, 12 bin tane de işçiyi işten çıkarmış olacağız. Bu İkitelli, -bizim belki 10-15 katımız, daha fazla- diğer OSB'lerden açıkçası bir bilgim yok.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, sadece bundan iki ay önce yürürlüğe giren bir kanunun yarattığı sorunu konuşuyoruz. İşte esas sorun da bu zaten. İki ay önce bir kanun çıkıyor, o kanun çıkarken bu olayın mantığı tartışılıyor, mantık doğru tartışılıyor. Ancak belirli bir tarihten önce kurulmuş olanların içerisinde de ister istemez bir sürü sorun çıkıyor bununla. Yani bu kanun bizden çıkmadı. Bizden çıkmadı değil mi, doğru hatırlıyorum?

BAŞKAN – Sanayi Komisyonundan çıktı.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sanayi Komisyonundan çıktı ve esas çıkan Komisyon da orası doğal olarak. Dolayısıyla burada çıkan bir kanunla yaratılan bir sorunu... Elbette ki başka, daha önceden kurulmuş ve müktesep hak elde etmiş olan kişileri veya kuruluşları etkilememesi gerekir. Bunda herhangi bir itiraz yok ama bunun ifade ediliş şekli ve yazılışı dâhil olmak üzere, daha önceden organize sanayi bölgelerinde çok özel, oralarından belirli iş yerlerini taşımak için, iş yerlerini bırakarak belirli yere gitmiş olanların kurmuş oldukları yerlerde bu olay oldu ama onlar zaten büyük ölçüde beraberce yaptılar onu. Eğer oralarda da böyle bir rantiyecilik söz konusu ise yani gayrimenkul sermaye iradı elde edip oturup da tek bir çivi bile düzeltmeyen insanlar söz konusuysa asıl onların da çözülmesi lazım. Burası organize sanayi bölgesi, gayrimenkul sermaye iradı elde edenlerin getirip de bina yaptıkları bir yer olmamalı zaten. Ona kesinlikle ve kesinlikle, hiçbir şekilde, hangi komisyonda görüşülürse görüşülsün izin verilmemesi lazım. Komisyon bunu bu açıdan değerlendirmiş daha önceki Komisyon, mantığı da bu, tutanaklarından aklımda kalan da bu.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – İlk 500 kuruluş arasında bizim Beylikdüzü organizeden 3 tane firma var, Türkiye’nin 500 kuruluşu arasında Beylikdüzü’nden 3 tane firma var...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yok demedik ki.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – ...diğer firmalarımız da kendi alanında çok ileri çapta firmalar. Ufak atölyeler de var kuruluştan ama sanayi tesislerimiz de var, sizin bahsettiğiniz gibi bölerek verilen yerler yok bizde.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ya canım, yoksa yoktur zaten.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, kuruluşu öyle oldukları için.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ben kalkıp da karşılıklı polemik içerisinde sizin bölgenizle ilgili bir şey konuşmuyorum.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Yok yok, genel anlamda.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Organize sanayi bölgesiyle ilgili konuşuyorum, ilk 500’e giren 3 tane firma varsa onları da kutluyoruz, gayet iyi yapıyoruz. Onlar böyle bir kiracılık sistemi yaratılsa sanayi bölgelerinden memnun olurlar mı? İlk itiraz eden onlar olurdu doğal olarak, “Bir dakika ya, ne yapıyoruz?” diye.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – 2 tanesi kirada orada Sayın Bakanım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O, özrü kabahatinden daha büyük olgusuna girer. Türkiye’nin vergi şampiyonları veya bilmem ne listesinde bilmem nereye gelmiş, organize sanayi bölgesinde kiracı, demek ki bu politika tutmuyor anlamına gelir.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Maliye hesabı yapıyor Bakanım, maliye hesabı yapıyor, yatırım cazip değil, onun için.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İşte bu olaya izin vermemek gerekir, bunun bir mantığı yoktur. Ne olursa olsun, orada bir tanesinin parası var, üretim yapmayacak, bir tanesi de binasını yapmış olan bir kişinin aldığı yerde kiracı olarak çalışacak. Organize sanayi bölgeleri sisteminde bunun mantığı yoktur.

BAŞKAN – İşin kötüsü Sayın Bakanım, biz bu düzenlemeyi yapmazsak o bahsetmiş olduğunuz 2 kiracı, mevcut yasa da meri olsa, o işlerini yapmaya devam edecekler çünkü tek bir parsel, tek bir kiracı, tek bir üretici ama onun dışındaki bütün ufaklar ki sadece işte bir Beylikdüzü’nde 12 bin kişinin işinin kaybetmesi, 550 iş yerinin kapanmasını konuşuyoruz. Yani diğerlerine giden...

Peki, aslında sizin asıl vurguladığınız çok doğru, iki ay önce bu Yasa Sanayi Komisyonunda görüşülürken bu sorunu çözerek gitmelilerdi, bu düzenleme de bizim önümüze gelmemeliydi.

Sayın Tarhan, ben size bir söz vereyim, siz herhâlde oradaki çalışmalarda bulundunuz.

Buyurun.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet, çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deminden beri dikkatle izliyorum, şunu görüyorum: Türkiye’nin en büyük sorunu bürokrasinin hazırladığı ve getirdiği kanun metni, bugün burada da bunu görüyoruz. Bize bu tasarı sunulduğunda, Sanayi Komisyonuna, bu madde var idi. Biz Sanayi Komisyonu üyeleri bunu saatlerce tartıştık ve bütün milletvekillerinin desteğiyle bu madde kaldırıldı. Bu madde...

BAŞKAN – Sorunu kaldırdınız mı?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Nasıl?

BAŞKAN – Sorunu?

MUSA ÇAM (İzmir) – Çıkarıldı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çıkarıldık.

BAŞKAN – Sorunu ortadan kaldırdınız mı, onu soruyorum?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sorun burada tartışıldığı gibi 3 tane, 4 tane sanayi sitesinin problemi. Bu sanayi sitelerini eğer tartışırsak bu işin içinden çıkamayız çünkü bu sanayi siteleri zaten şehrin içinde kalmış yani şehir merkezlerinin içinde kalmış, tartışılması gereken sanayi siteleri. Eğer biz bu arkadaşların sorununu çözeceksek başka bir yol izlemeliyiz. Evet, bunların sorunu bu maddeyle çözülür, yalnız OSB’ler Kanunu baktığınız zaman Türkiye’nin gurur duyması gereken OSB’ler Kanunu var ve iyi bir çalışmayla bunu hazırladık. Bu, rantta bütün OSB’leri açar. Düşünün bir parseliniz var, 4 kişiye, kiracıya verecek. Sayın Bakan açıkladı, iki yıl sabreder yani yeri alır, iki yıl sabreder, yarısını kendisi kullanır, dördte 1’ini kullanır ve bu rantta açılır. Aynı parsel içerisinde farklı farklı üretimler olmaz, doğru değil. Yani bir parsel içerisinde... Ve bunun sonu nereye gelecek? Kat artırımına gidecek, işte 4 kat olsun, 5 kat olsun. Bu, kat artırımını getirecek, bu istekler gelecek yani bu “Üsteki katları kiraya veririm.” noktasına taşınacak. Onun için, bu doğru değil, bu kanunun geçmemesi gerekiyor. OSB’ler Kanunu açısından rantta dayalı bir madde bu, tamamen rantta dayalı bir madde, bunun geçmemesi gerekiyor.

BAŞKAN – Bu mevcut...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Mevcut sorunu başka türlü...

BAŞKAN – ...küçük sanayi sitelerinden geçenler için de rantta dayalı diyorsunuz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başka türlü çözülmesi gerekiyor bu arkadaşların sorunlarının.

BAŞKAN – Çözüm önerinizi alayım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu maddeyle çözülmez.

BAŞKAN – Sizin çözüm önerinizi alalım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Farklı bir maddeyle, örneğin biz...

BAŞKAN – Nedir, çözüm öneriniz nedir?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sanayi Komisyonuna “kıyı şeritlerinin sanayiye açılması” diye bir madde geldi, tartıştık...

BAŞKAN – Onu konuşmuyoruz canım, buradaki çözümünüzü bize söylerseniz...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Getireceğim ona.

Orada Trabzon’un bu sorunu olduğunu gündeme getirdiler, biz özel olarak Trabzon’a dönük bir madde çıkardık.

BAŞKAN – Üstat, İkitelli’nin şu sorununu... Beylikdüzü burada, Beylikdüzü’nün sorununu nasıl çözeceksiniz, onu anlatın bize.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir komisyon kuralım, gidelim araştıralım, çözümü nasılsa çözelim. Bunu kanuna döntüştürüp de diğer organize sanayi bölgelerini bozmayalım.

BAŞKAN – Peki, niye kurmadınız o zaman Sanayi Komisyonunda? Sanayi Komisyonunda, Sayın Tarhan, 7033’ü çıkartırken niye yapmadınız bunu?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Biz çıkardık bu maddeyi, tamamen geri çektik.

BAŞKAN – Yani siz sorunu sümen altına süpürdünüz, ötelediniz, sorunu ortadan kaldırmadınız.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bize bu arkadaşlar gelip Sanayi Komisyonunda bu açıklamaları yapmadılar. “Bizim sorunumuz var” diye orada bir açıklama yapmadılar. Biz tamamen bütün Türkiye’deki organize sanayilerle ilgili bir kanun çıkardık.

BAŞKAN – Demek ki burada yaptıklarına göre bizim burada buna çözüm bulmamız lazım.

Sayın Paylan...

MUSA ÇAM (İzmir) – Yok. O hiç doğru değil Sayın Başkan. Sanayi Komisyonunda bunlar konuşulmalıydı orada. Niye bize geliyor?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Üç ay önce konuşulmuş bu kanun maddesi, şimdi tekrar geliyor.

BAŞKAN – Bizim sorunları Plan ve Bütçe Komisyonu olarak öteleyip sümen altına atma gibi bir şeyimiz yok yani biz çözüm arayışı içerisindeyiz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Çözüm yeri de burası değil Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önümüze geldiğine göre çözeceğiz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yapmayın gözünüzü seveyim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, hep yasama kalitesinden bahsediyoruz, yasamanın kalitesizliğinin bir göstergesi; daha yeni çıkmış bir yasadan bahsediyoruz ve Sanayi Komisyonu tartışmış. Orada gerçekten -her türlü- bütün sivil toplum kuruluşları gelip müdahil olabilirdi ve bu yasa daha etkin, kaliteli bir şekilde çıkabilirdi ve mademki bir sorun var...

BAŞKAN – Burada bütün taraflar var, sorun yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, ama sorun şu Sayın Başkan: Burada Sanayi Komisyonundan veya bu konuda ihtisas sahibi kaç arkadaşımız var? Yok aşağı yukarı.

BAŞKAN – Çok var canım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sorun şu: Daha etkin tartışılmalı. Yani madem Sanayi Komisyonu çıkarmış bunu, ortada bir hata varsa düzeltilmesi gereken şey varsa ihtisas komisyonuna bunu lütfen havale edin. Sanayi Komisyonu daha etkin bir şekilde tartışın, buraya gelmesi gerekiyorsa tekrar gelsin diye öneriyorum. Eğer yapmayacaksanız bunu, eleştirilerime devam edeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapmıyorsunuz herhâlde.

BAŞKAN – Bilmiyorum, bir dakika, hepinizi dinledikten sonra karar vereceğim, nasıl şey yapayım? Müsaade edin.

Sayın Nejat Koçer, kendinizi tanıtır mısınız...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Eleştirilerime devam edeyim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Eleştirilerinize devam edin, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, bu OSB’lerin öneminin farkındayız ve istihdama ne kadar katkı yaptığının, üretime ne kadar katkı yaptığının farkındayız ancak şuna karşıyız: OSB’lerin de bir rant aracına dönüştürülmesine karşıyız ve maalesef... Ben Beylikdüzü’nü de biliyorum, bakın, en az yarısı kiradadır şu anda Beylikdüzü’nün yani gerçek sanayici... Üçte 2 de olabilir, bu oranı siz söyleyin, üçte 2’si, belki daha fazlası kiradadır ve gerçekten Beylikdüzü ve İkitelli’de son yıllarda 1’e 5, 1’e 10 rant yedi yani bina değerleri... Ben hatırlıyorum, parsel değerleri 200 bin dolardaydı, şimdi 2 milyon dolarlara çıktı, 10 katı rant yedi. Neden? Çünkü OSB’ler önemli hâle geldi bu yasalarla ve orada olmak avantajlı bir hâle geldi ve rant yedi. Rantı kim kazandı? Sanayici değil bakın, sanayici rantı ödeyen, kirayı ödeyen sanayici. Rantı mal sahibi kazandı. Sanayicinin sırtına bindi, daha fazla kira alıyor ve daha fazla rant kazanıyor ve Sayın Bakan, siz bunların hiçbirini vergilendirmiyorsunuz rantları, “Rantları vergilendirmeyeceğim.” dediğiniz için. Sanayicinin sırtına biniliyor, rantlar, kiralara yükseliyor, fiyatlar yükseliyor ve siz şu kanunu bile çıkardınız, “Ben OSB’lerden emlak vergisi almayacağım.” dediniz ve kime yarıyor bu? Mal sahibine yarıyor.

Devam edeyim.

BAŞKAN – Sayın Paylan, bir şey soracağım.

2000 yılında bir yasayla, bu sanayi sitelerinin organize sanayiye dönüşmelerine izin vermişiniz, devlet olarak söylüyorum. Yani o gün bu tartışmaların içerisine girmedikten sonra bugün bu tartışmayı yapmayı çok anlamlı bulmuyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, mesele şu, bakın...

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama söz bende.

BAŞKAN – Şunu söyleyeyim: Bugün ortada kangren olan bir durum var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, çözelim.

BAŞKAN – Yani iki ay önce Sanayi Komisyonundan çıkan yasayı uyguladığınızda bu 5 sanayi sitesini kapatacaksınız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, anlatayım peki.

BAŞKAN – “Kapatın.” diyorsanız yani o zaman kapatalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Devam edeyim.

Elbette ki orayı korumamız lazım ama bunu daha etkin tartışmamız lazım. Belki burada bir madde çıkardık, başka sakıncaları olacak, sakıncalarını söyleyeyim Sayın Bakanım.

Sayın Bakan, iki boyutu var: Bir, ranta dönüşmesi ve sanayici için de bu rant yüzünden kiranın yükselmesi, sanayicinin...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kirayı düşürsünler Başkanım, sorun çözülür.

BAŞKAN – Bunun kirayla ne alakası var ya? Ya, bunlar zaten mevcutta var olan sanayi siteleri, ezbere konuşuyorsunuz Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ama kimlerin elinde?

BAŞKAN – Siz dinlememişiniz ki arkadaşları. Biz bir aydır, bu tasarı önümüze geldiğinden beri bu arkadaşlarımızı dinliyoruz, bütün tarafları dinliyoruz yani.

MUSA ÇAM (İzmir) – Çok iyi bir maddeydi de o zaman niye Sanayi Komisyonunda bu konuşuldu da çıkarıldı Sayın Başkan? Yapmayın ya.

BAŞKAN – Dinlememişler, kendileri söylüyor Sayın Tarhan “Dinlemedik.” diyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Orada Sanayi Bakanı var, Sayın Komisyonu üyeleri var yani.

BAŞKAN – Efendim sizi Sanayi Komisyonuna çağırdılar, dinlediler mi sizi?

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Sanayi Bakanlığına bu konuyla ilgili öneriler yazdık.

BAŞKAN – Neyse, size söz vereceğim Sayın Paylan’ın sözünü kesmeyelim.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Benim sözümü bayağı kestiniz, neyse.

Sayın Bakan, sonuç olarak mesele sanayiciyi desteklemekse sanayiciyi destekleyeyim ama bu madde rantıyeciye destek veren bir madde. Yani sen git orayı böl böl böl parçala kiraya ver ve rant... Bakın, şehir içindeki rantlar, İkitelli bölgesi, bakın, son yedi-sekiz yılda 1’e 10 rant aldı. Beylikdüzü aynı şekilde 1’e 10 rant aldı. Mesele rantsa, kiraysa bu anlamda farklı bakalım ama sanayiciye destekse sanayiciye destek verelim.

Sayın Bakan, bunun başka bir boyutu da var, Sayın Başkan, siz de dinleyin. Şimdi, organize sanayi bölgesinin amacı ne? Hani işletmeleri büyütmek, öz sermayelerini güçlendirmek, istihdamı artırmak, orada daha organize işletmelerin çıkması. Ama “Bu 3 bin metrekarede 4 kiracı yapayım.” dersiniz ne yapıyorlar biliyor musunuz, size onu da söyleyeyim: Şimdi, belirli zorunluluklar var biliyorsunuz, belli işçi sayılarının üzerine; doktor koyacaksın, iş güvenliği koyacaksın, bilmem ne. Ne yapıyorlar? Belli işçi sayılarına bölüyorlar, alt işletmeler yaratıyorlar ve o zorunluluklardan da kaçınmaya gidiyorlar. Belli işletmeler bunu yapıyorlar, bu uygulamalar var ve bu neyi yapıyor, bir şey daha var: Sen 500 işçi çalıştırırsan sendika oraya girebiliyor ama bölersen o sendika zorunluluklarını bertaraf ediyorsunuz ve sendikasızlaştırmayı büyüten bir maddedir bu. Yalnızca Beylikdüzü’nün, İkitelli’nin meselesini çözeceksek eyvallah ama 2017’ye taşırsanız bunu “Bütün OSB’lerde 4 kiracı var.” dersiniz ne olur biliyor musunuz? Herkes alt işletmeleri böler, o iş güvenliği, doktor, bilmem ne, bütün zorunluluklardan kurtarmaya bakar ve gerçekten sendikasızlaştırmanın şahikasını yaşarız. Zaten sendikasızlaşma konusunda son derece zavallı durumdayız ülke olarak ve bunu tetikleyebilecek bir madde olarak bunu görürüz.

Sayın Bakan, hem servet boyutuyla, servetin vergi... Bunu bir servet aracı, rant aracı olarak görenleri burada nasıl bertaraf edeceğiz? Sanayiciye de direkt olarak nasıl destek verebileceğiz? Bu işçi, iş güvenliği, sendika hakkı... Onların belli kriterler çerçevesinde o hakları elde etmesi -işçinin elde etmesi ulaşması- anlamında nasıl tedbirler düşüneceğiz? Bunun enine boyuna tartışılması lazım.

BAŞKAN – Ne güzel tartışıyorsunuz işte.

GARO PAYLAN (İstanbul) – OSB’lerde toplam kaç işçimiz çalışıyor?

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ADNAN KELEŞOĞLU – 1 milyon 700 bin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 1 milyon 700 bin işçinin şu anda bütün haklarını gasbedebilecek bir maddeyi tartışıyoruz, bu boyutuyla da bakmamız lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Bana niye söz vermiyorsunuz Sayın Başkanım?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Çok kısa, Başkanım onun için bana söz verdi.

Teşekkür ederim.

Bu konunun çözülmesi lazım. Onun için, geçici bir maddeyle ya da ek bir maddeyle Başkanım, bu düzenlemeyi yapalım. Mevcut müktesep hakkı olanlar bundan yararlansın bu süre içerisinde.

BAŞKAN – Zaten onu yapıyoruz, başka bir şey yapmıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geçici madde olarak düzenleyelim yani istisna getirmesin.

BAŞKAN – Getirmiyor zaten, sadece dönüşümde bunların tescil edilmeleri yani imar plan onayları 2000 sonrasına taşıdığı için oraya taşıyoruz yoksa bizim yaptığımız bir şey yok.

İkincisi, zaten 3 bin metrekaareyle parselleri sınırlayan şeyi 7033’te Sanayi Komisyonu yapmış. Biz o Sanayi Komisyonunun yapmış olduğu çerçeve içerisinde kalıyoruz. Yani onların belirlediği 3 bini 1.000’e, 500’e, 200’e falan indirmiyoruz. Onlar 3 bin demişler, biz o 3 binin içerisinde kalıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – 4 kiracı...

BAŞKAN – Şimdi zaten bir parsel 1 kiracıya 3 bin metrekaare minimum alan dediğinizde zaten o organize sanayisinin mantığına, ruhuna uymayan bir şey yapılan, zaten orada ruhuna uymayan bir şey yapılan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama mantığı neydi? Sanayi Komisyonu Başkanı ya da Sanayi Bakanı gelsin, açıklasın.

BAŞKAN – Peki, o zaman şunu sorayım: Sanayi Komisyonu hem “Ona karşıyım.” diyor ama ondan sonra holdinglerin farklı şirketlerinin aynı çatı altında iş yapmalarına izin veriyor. E, ona nasıl izin veriyor? Farklı iş kollarında aynı çatı altında 3 bin metrekaarelere bölerek iş yapacak. Bunu yapan da Sanayi Komisyonu. Şimdi Sayın Tarhan savunuyor ama yaptıkları bu. Ama biz bir kangreni ortadan kaldırmaya, bir mağduriyeti ortadan kaldırmaya başladığımızda burada farklı şey söylüyoruz. Tabii ki tartışacağız, tabii ki konuşacağız.

Nejat Bey, buyurunuz lütfen.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Tabii ki konuşacağız ama konuşamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çok özür diliyorum, hem de önerge sahibi olarak.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben, özür diliyorum sizden ayrıca.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Garo Bey’in organize sanayiler konusundaki tecrübesini uzun uzun dinledik, teşekkür ediyoruz kendisine.

Bu durum bir ihtiyaçtan doğmuştur Sayın Başkan, fiilî durum vardır. Örneğin, Gaziantep Türkiye'nin en büyük organize sanayi bölgelerinden bir tanesi; 40 milyon metrekare, 1.200'e yakın işletme var. Bunun yanı sıra 200'e yakın da çeşitli ölçeklerde kiralanmış; küçük sanayi sitesinden gelmiş, büyüme temayüllü kiralanmış, orada geleceğe adım atan küçük KOBİ'ler de var. Bu, ihtiyaçtan kaynaklanmış bir durum. Bunun da artık bir şey altına alınması lazım bu çıkacak şeyle.

Sanayi Komisyonu ne yaptı, ne etti, bunu tartışmanın çok anlamlı olduğunu düşünmüyorum. Burada olaya rantçılık anlamında bakmanın da çok doğru olduğunu düşünmüyorum. En azından ben bu işi iyi bilen bir insan olarak kendi şehrimde -ki ölçektir, Türkiye'de ölçek bir şehirdir- ortaya çıkmış bu fiilî durumun olduğunu biliyorum. Bunu bir kural içerisine sokmakta fayda var diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani sonuçta...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sizin de dediğiniz gibi “geçici madde” dediniz, geçici madde olmasına da gerek yok. Bundan sonra bu tarz kurulacak yerlerde uygulamanın esaslarının bu şekilde belirlenmesinde fayda var diye düşünüyorum ben.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İşte, zaten bütün endişemiz de buydu Sayın Koçer. Eğer organize sanayi bölgelerinde birileri bina yapıp da ona buna kiraya vermeye başlarsa bu organize sanayi bölgesi olmaz.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Müsaade eder misiniz, ben hemen düzelteyim, siz ondan sonra devam edin.

O şekilde değil tabii ki.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bundan sonraki yapılacak organize sanayilerle ilgili olarak bu geçerli değil bu şekilde.

Yaşar Bey, buyurun, bir açıklama yapın da siz, tereddüdü dağıtın lütfen.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Az önce de arz ettiğim gibi, şu anda mevcut organize sanayi bölgelerinde tahsis alan yatırımcıya parselinde üretime geçmedikten sonra tapusu verilemeyecek. Tapusu verilmedikten sonra ister 1 kiracıya, ister 2 kiracıya veya daha fazla kiracıya kesinlikle burada müsaade edilmeyecek.

BAŞKAN – Zaten edilmiyor, yasa vermiyor bu imkânı zaten.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Tabii, şu anda da edilemiyor.

Bir başka konu daha var: Zaten burada organize sanayi bölgelerinin ya müteşebbis heyeti veyahut da genel kurulunun karar alması gerekiyor kiraya verilebilmesiyle ilgili olarak.

Yine, organize sanayi bölgelerinin şu andaki mevcut fiilî durumları ortadadır. Burada kanun öncesi kurulan organize sanayi bölgelerini kapsar, kanun sonrası kurulan organize sanayi bölgelerinde şu anda bir parselde bir katılımcı olma ve aynı zamanda burada üretime geçme zorunluluğu var.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Benim de söz hakkım var epeydir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, her arkadaşımızın söz hakkı var, vereceğim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Benim soracağım şu: Bu kanun öncesi kurulmuş ve müktesep hakkı korunması düşünülen ve onlar için “Çözüm ne yapılabilir?” denilen OSB’lerde tapusu verilmemiş olan bir yer var mı?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Üretime geçmemişse tapusu verilmemiştir.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Üretime geçmeyip tapusu verilmeyen var mı?

BAŞKAN – Yok.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani şu anda çözüm bekleyen, OSB’lerde üretime geçmeyip, tapusu verilmeyip yeni bir düzenleme ihtiyacı içinde olan var mı, onu soruyorum.

BAŞKAN – Mesela, Beylikdüzü’nde var mı?

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Beylikdüzü’de bizim tapuların yüzde 80’i 1997’de verilmiştir, ondan sonra da 1-2 tane daha verilenler var.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, kalkıp da birileri sorun çözmeye çalışıyor, öbürleri çözümü engelliyor gibi bir tavır yaratarsak buradan bir sonuç çıkmaz, hani çıkar büyük bir ihtimalle de hiç kimsenin içine sinmez. Burada müktesep hakkını korumaya çalıştığımız kim? Orada şu anda fiili olarak üretim yapan, kiracı olarak bulunan insanlar mı?

BAŞKAN – Yüzde kaç kiracı, yüzde kaç sanayici, öyle söyleyelim.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Bizde şöyle: Yüzde 40’a yüzde 60 gibi.

BAŞKAN – Yüzde 40 kendi iş yerinde çalışan mı?

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Yüzde 40 kiracı, yüzde 60 kendi iş yerinde çalışan.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Güzel.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu tarih itibarıyla organize sanayi bölgelerini sayarsınız, onların gerçekten özel durumu vardır; İkitelli’nin de özel durumu vardır, OSTİM’in de özel durumu vardır, Beylikdüzü’nün de özel durumu vardır. Özel durumu olanları, bunu geçici maddeye koymak suretiyle...

BAŞKAN – Saydık zaten Sayın Bakanım burada, sayıyoruz kanunda düzenlemeyi yaparken.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kanunda nerede?

BAŞKAN – Efendim, onu okuyalım.

Ben size sorayım. Burada geçici 1’inci maddeye atıfta bulunuyoruz önergeyle beraber. Geçici 1’de kimler var?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – 121 organize sanayi bölgesi var. Organize sanayi bölgeleri kanun öncesinde kurulduğu için buradaki imar planları belediyeler tarafından onaylanmış, müktesepliğiyle beraber Bakanlığımıza geçmiştir. Dolayısıyla burada bir parselde birden fazla katılımcı veya kiracının olması hususu da tamamen belediyelerle ilgili. Biz bunları bu hâliyle beraber kabul etmişiz.

BAŞKAN – Bırakın belediyeleri, var mı, yok mu şu an? Siz devraldığımızda var.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Var efendim.

BAŞKAN – Geçici madde 2’de kimler var?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Geçici madde 2’de 8 tane sanayi odasının kurmuş olduğu organize sanayi bölgesi var.

BAŞKAN – Sayın hangileri olduğunu.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Ankara Sanayi Odası 2, Ankara Sanayi Odası 1. Organize Sanayi Bölgesi, Ankara Sanayi Odası 2. Organize Sanayi Bölgesi, Bursa Organize Sanayi Bölgesi, Denizli Organize Sanayi Bölgesi, Denizli Çardak Özdemir Sabancı Organize Sanayi Bölgesi, Manisa Organize Sanayi Bölgesi, İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi, Kayseri Mimar Sinan Organize Sanayi Bölgesi.

BAŞKAN – Burada da fiilî durum var mı?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Var efendim.

BAŞKAN – Geçici 5’te kimler var?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – OSTİM, İvedik, İkitelli, Beylikdüzü, Dudullu Organize Sanayi Bölgeleri var. Bunlar da zaten küçük sanayi sitesinden dönuşen...

BAŞKAN – Topunu saydığınızda 134 yaptı.

Toplam kaç tane organize var Türkiye’de?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Şu anda sicil almış 302 organize sanayi bölgemiz var.

BAŞKAN – Diğer kalan 170 organize sanayi bölgesini kapsıyor mu bu düzenleme?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Hayır efendim. Onlarda sadece 1’den fazla kiracı, bundan sonraki düzenlemeyi kapsıyor.

BAŞKAN – Nasıl olacak? O da en fazla Sanayi Komisyonundan çıktığı şekilde, 3 bin metrekareden az olmamak kaydıyla ve maksimum 4 olmak üzere.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Evet efendim.

Öncelikle bu parselde kesinlikle daha önce üretime geçilmiş olması gerekiyor.

BAŞKAN – Kesinlikle tabii ki. Geçilmemişse zaten geçerli değil.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Tabii.

100 bin metrekareyse 100 bin metrekareyi kesinlikle üretime geçmeden bölemez.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Organize sanayi bölgelerinde üretime geçmeden önce ruhsatlandırmayacağı işlemi ne bugünün ne dünün, organize sanayi bölgesi mantığı çıktığı günden beri geçerli olan bir şey zaten, bu bir, bunu bırakmayın.

BAŞKAN – Öyle zaten.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Söylediğiniz konu, buradaki sorun olan olay eğer kiracılar açınsansa onlarındır bu müktesep hak, onlarındır. Yoksa o çıkınca başka birisine kiraya verecek, onu çıkartıp başka birisine verecek. Yarın “Kiracıyı istemiyorum.” diye kiracıyı tahliye ettiği zaman bunu engelleyen ne onlar açısından? Şu ilk beşe girmiş olan şirketlerden iki tanesini yarın ev sahibi -başka bir şey değil, yanlışlıkla söylemiyorum- “Çıkartıyorum kardeşim seni.” derse sonra ne olacak?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bugün de öyle zaten.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İşte, sorunu çözüyorsanız onu engelleyelim diyoruz.

BAŞKAN – Ama o zaman da mülkiyet hakkına tecavüz olur.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, mülkiyet hakkına tecavüz yok.

BAŞKAN – Biz diyemeyiz ki yani “Sen başka kiracıya veremezsin.”

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Özel statü verilmiş ve yapılmış bir iştir bu. Onu söyleyin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Burada özel mülkiyet var zaten.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – “Kiracıların müktesep hakları vardır bu konularda, onlar buralarda çalışmaya devam eder.” deyin, buna hiçbir itirazım yok.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Diyemeyiz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Niye diyemezsiniz? Çünkü kurulduğu zaman da zaten bunlar verilmezdi başkasına.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Kendi aralarında anlaşıyorlar zaten anlaşmazlık olduğu zaman.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Koçer, herkes anlaşıyor. Yani buradaki dönüşümü fark ediyorsunuz siz. Biz bu dönüşümü bir engelleyelim, daha doğrusu, engelleyemeyiz de uyarmaya çalışıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Temmuz 2017’e kadar buna mani olmamışsınız devlet olarak. Temmuz 2017’de geçirdiğiniz bir yasayla bu geldi. Öyle mi Yaşar Bey, doğru mu söylüyoruz? Evet mi, hayır mı?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Evet efendim.

BAŞKAN – E, o zaman... Sanayi Komisyonunda görüşülürken düzeltilmesi gereken ya da tedbirin alınması gereken bir süreci burada yapıyoruz. Çünkü hakikaten günlerdir görüşüyoruz, defaatle görüştük, herkes geldi durumunu anlattı, gerçekten durumun vahameti ortada. Yani buna kimse karşı da değil. Sizin söylediğiniz de son derece doğru. Organize sanayinin mantığını asla kaybetmememiz lazım, mutlaka geleceği korumamız gerekiyor.

O zaman, bizim 7033’e dönmemiz lazım Sayın Bakanım. 7033’teki bu 3 bin metrekare meselesini de tamamen ortadan kaldırmamız lazım. Yani, 3 bin metrekare parsel, kapalı alan 750 metrekare. “O zaman, kardeşim, sen organize sanayiye geliyorsan, 10 bin metrekareden aşağıya, 3 bin metrekare kapalı alandan aşağıya iş yapamazsın.” gibi bir yere gitmemiz lazım.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – O zaman KOBİ büyüz.

BAŞKAN – O zaman da KOBİ büyüz. Yani işte, hepsinin kendi içerisinde tenakuzu var.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – KOBİ büyüz de bu mantıkla KOBİ dikine büyümeye başlayacak.

BAŞKAN – Yok, dikine gitmeyecek, o tamamen...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ya da nasıl büyüyecek?

BAŞKAN – Planlara göre efendim, Sayın Bakanım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, elbette büyümez ama kastedilen olay bu.

BAŞKAN – Şimdi, “3 bin metrekare” derken Sayın Bakanım, eğer sizin 10 dönüm araziniz varsa siz en fazla zaten bunu 3’e bölebiliyorsunuz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Doğru.

BAŞKAN – Bir dikey yapılaşma söz konusu değil, bir sanayi mantığı içerisinde yapılaşma söz konusu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne zamana kadar bunun sınırı?

BAŞKAN – Var bu sınır zaten var, kendi içerisinde var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Müktesep haklar için...

BAŞKAN – Nasıl, sınırdan kastınız?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, işte, mesela şeyde, İkitelli’de vesaire. Ne zamana kadar bu müktesep hakları, şeyi korunacak?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir seferde bu düzenlemeyi yaparak onları fiilî durumlarına döndürüyoruz ve o şekilde devam ediyorlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Devam ediyorlar da ne zamana kadar devam edecek?

BAŞKAN – Sizin bunları düşündüğünüz anlamda bir organize sanayiye dönüştürebilmeniz için dozerleri sokmanız, yıkmanız, arazi toplulaştırması yapmanız... Çünkü hepsi zaten kendi sahipliklerinde, kendi paralarıyla almış oldukları araziler bunlar. Ondan sonra da orada yeni bir planlamaya gitmeniz lazım, o zaman da Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne falan başvurmanız lazım, “Bu arazi toplulaştırmasının ifrazını nasıl yapacağız?” diye.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sanayiciye devrini zorlasak, bir süre sonra da sanayicilere devrini zorlasak; üretim yapana, çalışana...

BAŞKAN – Onu da üzerinde bilahare tartışmak lazım yani bugün tartışabileceğimiz, karar verebileceğimiz bir şey değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama işte tartışırken bu tarafı da tartışsak...

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bursa Organize Sanayi Bölgesi’ne gidiyorsunuz, koltuklarınız kabarıyor, göğsünüz kabarıyor; Antalya’ya gidiyorsunuz, göğsünüz kabarıyor; Denizli’ye gidiyorsunuz, göğsünüz kabarıyor; Çorum’a gidiyorsunuz, göğsünüz kabarıyor. Bu organize sanayi bölgesi olayını biz yapmışız, çözmüşüz. Başarılı olduğumuz belki de bu tür inşaat artı üretim sektörlerinde, turizmdeki şu anda her şey dâhil sistemleri de dâhil olmak üzere yapmış olduğumuz otel sistemi; bunda da başarılı olmuşuz. İki: Organize sanayi bölgelerinde başarılı olmuşuz. Organize sanayi bölgelerinde gerçekten başarılı olmuşsunuz. Yani belirli bir şehirden organize sanayi bölgesine girdiğiniz andan itibaren başka bir ülkeye geçmiş gibi oluyorsunuz.

Şimdi, bu şekilde, dışıyla turnağıyla bu ülkenin otuz yılda gerçekleştirmiş olduğu bu sistemin mantığını ortadan kaldırmayın, tek söylenen olay bu. Ha, burada bir fiilî durum çıkmış. Bu fiilî durum ortaya çıktıysa bu fiilî durum kiracılar açısından, kiraya verenler açısından asla bu söz konusu olamaz, asla. Ben sorumlu olduğum dönemde organize sanayi bölgelerine dünyanın yerini vermişim;

üç kuruşa, beş kuruşa bile değil, sadece orada mesela kalkıp bir tane teknik okul yapmaları karşılığında bile vermişiz, oradan mezun olanlar hemen orada çalışıversinler diye. Siz bir sisteme hizmet etmişsiniz belirli bir süre boyunca, “Bu sistem ayakta kalsın, gelişsin.” demişiz; 2010 yılına gelmişiz, kazmayı küreği kapmışız, bunu değiştirmeye çalışıyoruz. Zorunluluğu kabul ediyorum ama bu zorunlulukları geliştirerek “İsteyen inşaatını yapsın, kiraya verir.” noktasına getirirseniz, bu ülkenin sağlamış olduğu temel başarılardan bir tanesini, organize sanayi bölgesi mantığını gerçekten çürütürsünüz, yazık olur ama takdir Komisyonundur, ne diyebiliriz.

BAŞKAN – Evet, buyurun Başkanım.

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI SANAYİ BÖLGELERİ GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ÖZTÜRK – Şimdi, sayın milletvekillerim, tabii, burada yarının ne olacağını kimse bilmiyor. 100 bin metrekarelik bir arsa tahsis alıp bunun içerisine 50 bin metrekarelik fabrikasını yapan bir yatırımcının yarın ileride herhangi bir şekilde işinin bozulabileceğini düşünelim. Burada, kararı, biz özellikle organize sanayi bölgelerinin müteşebbis heyet veya genel kurullarına bıraktık. Onların müsaade etmesi hâlinde, eğer o fabrikalar atıl kalacaksa, herhangi bir gerekçeyle işini küçültmüşse, bu şartlarda buradaki fabrika boş kalmamasın, atıl kalmamasın, bunlar kiraya verilebilsin. Yani kesinlikle buradaki düşüncemiz, bir parselin kira amaçlı birden fazla tesise bölünmesi, böyle bir şeyimiz yok. Az önce de arz ettiğim gibi, kesinlikle burada üretime geçmeden, kendi fabrikasını, makinalarını buraya getirmeden, belli bir dönem üretim yapmadan bunun kiraya verilmesi diye bir şey söz konusu zaten değil. Herhangi bir sebeple işi bozulan insanların işlerinin, fabrikalarının atıl kalmaması, tesislerinin atıl kalmaması; bizim düşüncemiz bundan ibarettir efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Siz de bir açıklama yapmak istiyorsunuz.

Buyurun.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım hep ranttan bahsediyorlar, tabii, üzülüyoruz. Neden üzülüyoruz? Tabii, kendisi Maliye Bakanlığı yapmış bir kişi.

BAŞKAN – Komisyonu muhatap alarak...

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Pardon, özür dilerim.

BAŞKAN - Beni muhatap alın, siz Komisyon Başkanına hitap edin.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Tamam, özür dileriz.

Sayın Başkanım, baştan beri hep rant olarak algılanıyor. Ben Beylikdüzü’nden örnek vereyim size. Biz buraları otuz yıl evvel, otuz iki yıl evvel aldık. Silahtar, Sünnet Köprüsü’ne, yıkımla geldik buralara. Eğer şu deniyorsa ki “Bir sanayici otuz yılda bir yerden bir yere taşındığı zaman yıkılsın, gitsin.” Onun, takdirini Komisyonunuza bırakıyorum.

BAŞKAN – Kimse öyle bir şey söylemiyor.

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN KELEŞOĞLU – Artı, bizim yapı binalarımız var, yani Sayın Bakanım veya Komisyon...

BAŞKAN – Müsaade ederseniz...

İSTANBUL BEYLİKDÜZÜ ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ADNAN KELEŞOĞLU – Özür diliyorum.

BAŞKAN - Siz görüşmeleri kaçırdınız. Bu mevcut sanayi sitelerinin yani 121 artı 8 artı 5'in, sorunun çözülmesine ilişkin olmak üzere herhangi bir şeyi yok. Yani siz aslında devre dışına çıktınız.

Şimdi, burada konuştuğumuz sorun, diğer bu durumun dışında kalan OSB'lerde parsellerin 3 bin metrekare, maksimum 4 taneye bölünmesine ilişkin. Şöyle bir önerim var: Bu çalışılsın, değerlendirilsin ama bu mevcut OSB'lerin durumunu çözecek yani geçici 1, geçici 2 ve geçici 5'te düzenlenen bu OSB'lerin durumunu düzeltecek şekilde hemen bir önergeyi çalışın getirin. Diğerini şu an 3 bin metrekare ve asgari 4'ü bu kapsam dışında bırakın. Bununla ilgili olarak Genel Kurula kadar tekrar çalışalım, değerlendirelim, bu maddeyi de bu şekilde düzenleyelim. Bunun da önergesini hemen bana bir on dakika içerisinde hazırlayın getirin. Bu maddeyi geçirdikten sonra da Komisyonu, birleşimi kapatacağım.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma saati: 17.47

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.58

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNEY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 6’ncı Birleşimin 3’üncü Oturumunu açıyorum.
Yarın saat 15.30’da buluşmak üzere de birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 17.59